

# BIOLOGIJA I GOSPODARENJE JELENOM LOPATAROM (DAMA DAMA) U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2021. GODINE

---

Trputec, Eva Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:106156>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-31**



**VELEUČILIŠTE U KARLOVCU**  
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)



zir.nsk.hr



DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

**VELEUČILIŠTE U KARLOVCU**  
**ODJEL LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**  
**STUDIJ LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**

**EVA MARIJA TRPATEC**

**BIOLOGIJA I GOSPODARENJE JELENOM LOPATAROM (*Dama dama*)**  
**U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2021. GODINE**

**ZAVRŠNI RAD**

**KARLOVAC, 2022.**



**VELEUČILIŠTE U KARLOVCU**  
**ODJEL LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**  
**STUDIJ LOVSTVA I ZAŠTITE PRIRODE**

**EVA MARIJA TRPATEC**

**BIOLOGIJA I GOSPODARENJE JELENOM LOPATAROM (*Dama dama*)**  
**U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2016. DO 2021. GODINE**

**ZAVRŠNI RAD**

Mentor:

Vedran Slijepčević, dr. med. vet., v. pred.

KARLOVAC, 2022.

## **PREDGOVOR**

Ovom prilikom želim se zahvaliti svojoj obitelji na podršci, profesorima Veleučilišta u Karlovcu te kolegama Odjela Lovstva i zaštite prirode na svim savjetima i pomoći tijekom studiranja. Posebno se zahvaljujem svom mentoru Vedranu Slijepčeviću dr.med.vet. za preneseno znanje tijekom mog studiranja, ukazanom razumijevanju te izdvojenom vremenu i svim savjetima prilikom pisanja ovog završnog rada.

## SAŽETAK

Jelen lopatar (*Dama dama*) krupna je divljač koja nastanjuje Europu. Ova vrsta puno je manja od jelena običnog. Lopatari su dnevne životinje i tijekom cijele godine žive u krdima. Jedina iznimka su košute u vrijeme parenja i stariji jeleni koji žive sami. Vrlo su prilagodljivi malom životnom prostoru sa prorijeđenim šumskim sastojinama te čistinama. Pašnjaci im također odgovaraju, najviše radi ishrane. Uzgajaju se najviše u ograđenim lovištima i uzgajalištima divljači i iz tog razloga vrlo su malo izloženi opasnostima od predatora. Predmet ovog rada je prisutnost jelena lopatara u lovištima od 2016. – 2021. godine te prikaz odstrijela lopatara u lovištima u tom razdoblju. U svrhu izrade ovog rada kako bi se dobili traženi podaci, kontaktirana je Središnja lovna evidencija koja prikuplja podatke o broju i odstrijelu za sve vrste divljači. Svi obrađeni podaci i rezultati prikazani su kronološkim redoslijedom za razdoblje od 2016. – 2021. godine.

**Ključne riječi:** jelen lopatar, *Dama dama*, brojnost, odstrijel, Središnja lovna evidencija

## FALLOW DEER (*Dama dama*) BIOLOGY MANAGEMENT IN CROATIA IN A PERIOD BETWEEN 2016 AND 2021

### ABSTRACT

Fallow deer (*Dama dama*) is a large game which inhabits Europe. This species is much smaller than the red deer. Fallow deers are diurnal animals and live in herds throughout the year. The only exceptions are hinds at the time of mating and older deer that live solitary. They are very adaptable to confined living space with sparse forest stands and clearings. Pastures also suit them, mostly for grazing. They are mostly bred in fenced hunting grounds and game farms and for that reason they are very little exposed to the danger from predators. The subject of this paper is the presence of fallow deer in hunting grounds from 2016 to 2021 and the analysis of hunting bag of fallow deer in hunting grounds for those years. For the purpose of making this paper in order to obtain the required data, the Central hunting records was contacted, which collects data on the number and hunting bag of all game species. All processed data and results are presented in chronological order for the period from 2016 to 2021.

**Key words:** fallow deer, *Dama dama*, numbers, hunting bag, Central hunting evidence

# SADRŽAJ

## POPIS PRILOGA

|  |    |
|--|----|
| 1. UVOD.....                               | 1  |
| 2. JELEN LOPATAR ( <i>Dama dama</i> )..... | 2  |
| 2.1. Sistematika.....                      | 2  |
| 2.2. Porijeklo i rasprostranjenost.....    | 3  |
| 2.3. Izgled i građa tijela.....            | 4  |
| 2.4. Rogovlje jelena lopatara.....         | 8  |
| 2.4.1. Ciklus rasta rogovlja.....          | 8  |
| 2.4.2. Rast roga.....                      | 8  |
| 2.4.3. Okoštavanje rogovlja.....           | 9  |
| 2.4.4. Skidanje basta.....                 | 9  |
| 2.4.5. Boja rogovlja.....                  | 10 |
| 2.4.6. Odbacivanje rogovlja.....           | 10 |
| 2.4.7. Izgled rogovlja kroz godine.....    | 11 |
| 2.5. Način života i ponašanje.....         | 14 |
| 2.6. Ishrana.....                          | 15 |
| 2.7. Razmnožavanje.....                    | 16 |
| 2.8. Prirodni neprijatelji i bolesti.....  | 18 |
| 3. MATERIJALI I METODE.....                | 20 |
| 4. REZULTATI OBRADENIH PODATAKA.....       | 21 |
| 5. ZAKLJUČAK.....                          | 40 |
| 6. LITERATURA.....                         | 41 |

## POPIS PRILOGA

### Popis tablica:

|   |    |
|---|----|
| Tablica br. 1 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2016. / 2017.....         | 21 |
| Tablica br. 2 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara – LGO7a 2016. / 2017.....               | 22 |
| Tablica br. 3 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara – LGO3 2017. / 2018.....         | 24 |
| Tablica br. 4 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara – LGO7a 2017. / 2018.....               | 25 |
| Tablica br. 5 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara – LGO3 2018. / 2019.....         | 27 |
| Tablica br. 6 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara – LGO7a 2018. / 2019.....               | 28 |
| Tablica br. 7 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara – LGO3 2019. / 2020.....         | 30 |
| Tablica br. 8 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara – LGO7a 2019. / 2020.....               | 31 |
| Tablica br. 9 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara – LGO3 2020. / 2021.....         | 33 |
| Tablica br. 10 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara – LGO7a 2020. / 2021.....              | 34 |
| Tablica br. 11 Prikaz trenda brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2016. / 2017..... | 36 |
| Tablica br. 12 Prikaz trenda odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2016. / 2017..... | 36 |
| Tablica br. 13 Prikaz trenda brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2017. / 2018..... | 36 |
| Tablica br. 14 Prikaz trenda odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2017. / 2018..... | 36 |
| Tablica br. 15 Prikaz trenda brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2018. / 2019..... | 36 |
| Tablica br. 16 Prikaz trenda odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2018. / 2019..... | 37 |
| Tablica br. 17 Prikaz trenda brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2019. / 2020..... | 37 |
| Tablica br. 18 Prikaz trenda odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2019. / 2020..... | 37 |



|   |    |
|---|----|
| Tablica br. 19 Prikaz trenda brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2020. / 2021..... | 37 |
| Tablica br. 20 Prikaz trenda odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2020. / 2021..... | 37 |
| Tablica br. 21 Ukupni broj jelena lopatara (matični broj) u RH kroz godišta.....              | 38 |
| Tablica br. 22 Ukupni broj jelena lopatara (odstrjeljeni) u RH kroz godišta.....              | 38 |

**Popis grafikona:**

|  |    |
|--|----|
| Grafički prikaz br. 1 Prisutni jeleni lopatari - LGO3 2016. / 2017.....                  | 21 |
| Grafički prikaz br. 2 Odstrjel jelena lopatara – LGO7a 2016. / 2017.....                 | 23 |
| Grafički prikaz br. 3 Prisutni jeleni lopatari – LGO3 2017. / 2018.....                  | 24 |
| Grafički prikaz br. 4 Odstrjel jelena lopatara – LGO7a 2017. / 2018.....                 | 26 |
| Grafički prikaz br. 5 Prisutni jeleni lopatari – LGO3 2018. / 2018.....                  | 27 |
| Grafički prikaz br. 6 Odstrjel jelena lopatara – LGO7a 2018. / 2019.....                 | 29 |
| Grafički prikaz br. 7 Prisutni jeleni lopatari – LGO3 2019. / 2020.....                  | 30 |
| Grafički prikaz br. 8 Odstrjel jelena lopatara – LGO7a 2019. / 2020.....                 | 32 |
| Grafički prikaz br. 9 Prisutni jeleni lopatari – LGO3 2020. / 2021.....                  | 33 |
| Grafički prikaz br. 10 Odstrjel jelena lopatara – LGO7a 2020. / 2021.....                | 35 |
| Grafički prikaz br. 11 Ukupni broj jelena lopatara (odstrjeljeni) u RH kroz godišta..... | 39 |

## Popis slika:

|  |    |
|--|----|
| Slika br. 1 Europski jelen lopatar ( <i>Dama dama dama</i> ).....          | 2  |
| Slika br. 2 Perzijski jelen lopatar ( <i>Dama dama mesopotamica</i> )..... | 3  |
| Slika br. 3 Mužjaci jelena lopatara.....                                   | 4  |
| Slika br. 4 Ženka jelena lopatara.....                                     | 4  |
| Slika br. 5 Otisci jelena lopatara.....                                    | 5  |
| Slika br. 6 Varijacija boja kod košuta.....                                | 6  |
| Slika br. 7 Ljetna boja dlake.....   | 6  |
| Slika br. 8 Zimska boja dlake.....   | 7  |
| Slika br. 9 Šiljak – prvi rog.....   | 12 |
| Slika br. 10 Rogovlje jelena lopatara u bastu.....                         | 12 |
| Slika br. 11 Rogovlje nakon čišćenja od basta.....                         | 13 |
| Slika br. 12 Jelen lopatar nakon odbacivanja rogovlja.....                 | 13 |
| Slika br. 13 Krdo jelena lopatara.....                                     | 14 |
| Slika br. 14 Lopatarska divljač na ispaši.....                             | 15 |
| Slika br. 15 Mladunče jelena lopatara – tele.....                          | 16 |
| Slika br. 16 Mladunče u prvim danima života sakriveno u travi.....         | 17 |
| Slika br. 17 Košuta i tele.....  | 17 |
| Slika br. 18 Posljedica napada psa skitnice na mladog lopatara.....        | 18 |

## 1. UVOD

Potaknuta uzgojem jelena lopatara (*Dama dama*) u vlastitom ograđenom prostoru, njegovoj relativnoj maloj brojnosti i prisutnosti u Hrvatskoj, ali i mojoj osobnoj naklonosti prema ovoj plemenitoj divljači odlučila sam da tema mog završnog rada bude upravo jelen lopatar. Između ostalog, svrha ovog rada bila je da naučim i prikažem puno više o samoj vrsti, prisutnosti iste na području Hrvatske i svijeta, kao i načinu uzgajanja ove vrste krupne divljači u privatnim i otvorenim lovištima diljem Hrvatske.

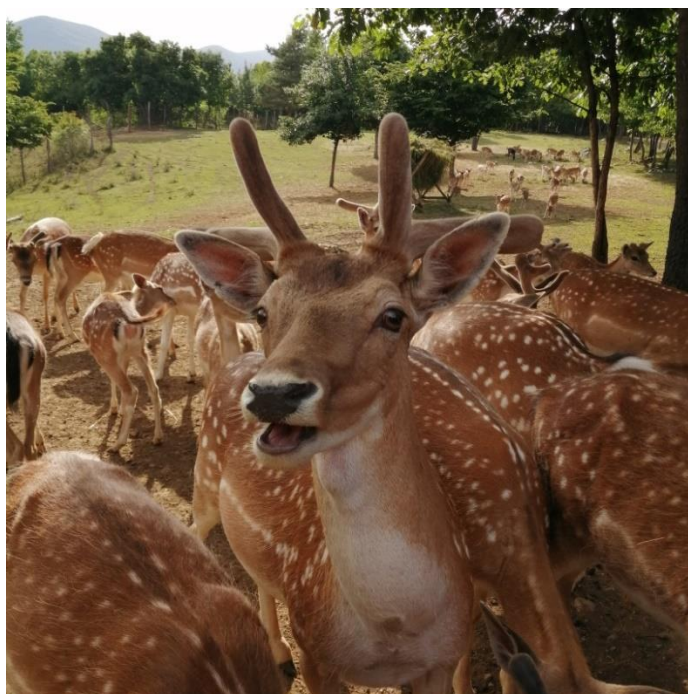
U radu je obrađena biologija, proširenost i brojnost jelena lopatara u Hrvatskoj, Europi, ali i u svijetu. Za pisanje ovog rada služila sam se materijalima dobivenim kontaktiranjem Središnje lovne evidencije za posljednjih pet godina u razdoblju od 2016. – 2021. godine.

Dobiveni i obrađeni podaci pokazuju nam koliko je zapravo jelena lopatara prisutno na području Hrvatske, ali i da li je brojnost u padu ili u porastu.

## 2. JELEN LOPATAR (*Dama dama*)

### 2.1. Sistematika

Prema lovnoj klasifikaciji jelen lopatar spada u krupnu divljač, a pripada porodici jelena (*Cervidae*), potporodici pravih jelena (*Cervidae*) i rodu jelena lopatara (*Dama*). Po tjelesnom pokrovu ubrajamo ih u dlakavu, a prema Zakonu o lovstvu (2018) u krupnu divljač. Europski jelen lopatar (*Dama dama dama*) prisutan je u Hrvatskoj i ostatku Europe, a na području Male Azije obitava perzijski jelen lopatar (*Dama dama mesopotamica*).



Slika 1. Europski jelen lopatar (*Dama dama dama*)



Slika 2. Perzijski jelen lopatar (*Dama dama mesopotamica*)

Izvor: [https://en.wikipedia.org/wiki/Persian\\_fallow\\_deer](https://en.wikipedia.org/wiki/Persian_fallow_deer) (Wikipedia)

## 2.2. Porijeklo i rasprostranjenost

Jelenu lopataru domovina je Mala Azija, odnosno istočno Sredozemlje sve do Iraka i Irana gdje je i danas prisutan u malom broju. U 3. stoljeću Rimljani su ga naselili u neke svoje provincije, na područje današnje Španjolske, Francuske i Njemačke, a kasnije su ga prenijeli na područje Engleske. U ograđene prostore manjih površina u ostatak Europe naseljavan je u srednjem vijeku. U 18. stoljeću pojavljuje se u Portugalu i Sardiniji u slobodnoj prirodi. Osobita brojnost mu je u Mađarskoj, Njemačkoj, Češkoj, Slovačkoj, Danskoj i Španjolskoj, gdje se više nalazi u parkovima i ograđenim prostorima, nego u otvorenim lovištima. Godine 1850. unesen je na područje Hrvatske u ograđeni prostor u Suhopolju. U Hrvatskoj ga ima u Kunjevcima gdje je unesen 1941. godine, a u Hrvatskoj Dubici, Iloku i Kutjevu uzgaja se u ograđenim prostorima. Dok se manje populacije nalaze na Brijunima, Malom Lošinju, Istri, Dalmaciji i Hrvatskom primorju. Jelena lopatara u Hrvatskoj ima u jako malom broju, oko 2500 jedinki (BLAŽINA, 2004).

### 2.3. Izgled i građa tijela

Jelen lopatar puno je manji od jelena običnog. Lopatar je visine do 110 cm u grebenu, dužina tijela je od 90-150 cm, a rep je dugačak 10-23 cm. Mužjak teži od 70-100 kg, dok je ženka lakša i teži do 50 kg (BLAŽINA, 2004).



Slika 3. Mužjaci jelena lopatara



Slika 4. Ženka jelena lopatara

Jelen lopatar ima 32 zuba, a zubna formula glasi: I 0/4; P3/3; M3/3. Za razliku od jelena običnog lanjac nema očnjaka na gornjoj čeljusti (biseraka) (JANICKI i sur.,2007).

Papci su izduženi, zašiljeni s prednje strane, ujedno su im takvi i tragovi. Otisak papaka prednjih nogu ima jajolik, a stražnjih kruškolik oblik. Jaki lopatar ima otiske dužine oko 7,5 cm te širine 4,5 cm. Košuta ima papke dužine oko 5 cm, širine 3 cm, dok je kod teladi dužina 4,5, a širina 2,5 cm (BLAŽINA, 2004)



Slika 5. Otisci jelena lopatara

Lanjac, šarenjak ili šarenac nazivi su za jelena lopatara. Tako ga nazivamo iz razloga što je ljetna boja dlake crvenkasto smeđa s tamnom prugom na leđima i bijelim prugama po tijelu pa je šaren. Boja lopatara varira od bijele pa sve do crne boje. Zimska je dlaka obično sivo-smeđe boje (DARABUŠ i sur., 1996).



Slika 6. Varijacija boja kod košuta



Slika 7. Ljetna boja dlake





Slika 8. Zimska boja dlake

## 2.4. Rogovlje jelena lopatara

### 2.4.1. Ciklus rasta rogovlja

Ciklus možemo podijeliti u četiri faze:

1. Rast
2. Okoštavanje
3. Skidanje čupe
4. Odbacivanje roga

Periodičnost ciklusa je pravilna, a ovisi o fiziološkim i ekološkim uvjetima.

### 2.4.2. Rast roga

Sami rog nastaje od hrskavičnog vezivnog tkiva, njegovim bujanjem prelaskom u hrskavicu te na kraju okoštavanjem. Ovi procesi rasta kreću iz rožišta. Novoizraslo tkivo zaštićeno je posebnom kožom koja se zove čupa. Pokrivena je gustim dlačicama i ona osigurava regeneraciju rogova te odumire i skida se na kraju svakog ciklusa rasta. Razvoj čupe kod mladih jelena pri rastu prvih rogova je specifičan, jer se koža glave mora transformirati u čupu. U početku se ne razlikuje od kože koja pokriva ostale dijelove glave pa se ne uočavaju promjene. Kako rog dalje raste dlaka na vrhu izduženih parožaka postaje oskudna. Tu počinje razvoj rastućeg roga na vrhu paroška, izrastaju novi dlačni folikuli na samom vrhu nićućeg roga. Gusto su raspoređene, kraće i okomito postavljene na podlogu. To je prva razlika u usporedbi s prijašnjom kožom. Dolazi do razvoja brojnih lojnih žlijezda. Obilnom sekrecijom lojnih žlijezda stvara se karakterističan i jak miris rastućeg rogovlja. Živčani okrajci završavaju pod čupom, te na taj način rog postaje vrlo osjetljivi organ. Čupa se stoga lako razlikuje od kože rožišta od koje se razvila. Ona se počinje sušiti i zatim otpada. Postojeći rogovi odbacuju se svake zime ili u proljeće. Kada gornji dio kože rožišta pokrije, odnosno zacijeli ranu koja je nastala odbacivanjem roga, te počinje mijenjati boju i postaje vidljivo nabubren, to nam je prvi indikator za početak rasta rogovlja. Nakon što završi zacjeljivanje rane počinje rasti novi rog u visinu. Na mjestu gdje nastaju rogovi usmina kože čvrsto sraste s pokosnicom čeonih kostiju te od nje nastaje koštani dio roga. Testosteron prekida rast rogovlja, a njegovo oblikovanje, izgled, simetriju provodi centar za rast rogovlja. Za pravilno oblikovanje rogovlja ne smije se ometati funkcioniranje tog sistema. Na određenim mjestima na rastućem rogu

pod djelovanjem centara za rast roga u mozgu, odnosno prijenos njegovih impulse stvara se koštana masa izvan glavne grane roga, te se uz osnovni smjer rasta formiraju parošci. (JANICKI, 2004.)

### 2.4.3. Okoštavanje rogovlja

Okoštavanje kreće od baze roga. Za rast rog opskrbljuje dvostruki krvotok, unutrašnji i vanjski. Vanjski je između pokosnice odnosno hrskavice rastućeg roga i same čupe, a unutarnji prolazi sredinom roga. Tek u posljednjoj trećini rasta rogovlja započinje jače lučenje testosterona te se zbog toga, osim prekidanja samog rasta rogovlja, pospješuje i posljednja faza mineralizacije. Taj proces kreće od baze rogovlja, preko grana i parožaka i na kraju zahvaća vrhove. Kod današnjih jelena mineralizacija kreće od unutrašnjosti prema površini roga. Iz tog razloga nije neobično što se često nalaze oštećeni, zaobljeni ili nepravilni vrhovi rogova, jer posljednji okoštavaju, a najviše su izloženi udarcima i smrzavanju. Mineralne tvari koje dolaze u posljednjoj fazi rasta i mineralizacije ne mogu se potpuno utaložiti i nastaje “višak” minerala koji se ugrađuje u vijenac i granu roga. Zbog toga nastaju kvržice i zadebljanja na ruži I površini roga. Proces mineralizacije se odvija oko krvnih žila vanjskog krvotoka, a one ostavljaju svoj otisak na glavnoj grani roga. Rast rogovlja kod jelena traje oko 120 dana. Nakon rasta, završava se proces mineralizacije. Tijekom rasta opseg resorpcije minerala u probavi jelena je povećan, a većim dijelom oni dolaze od njegova skeleta. Najvažnije kosti iz kojih se fosfor i kalcij “sele” jesu rebra, kosti zdjelice i kosti ekstremiteta. (JANICKI, 2004)

### 2.4.4. Skidanje basta

Nakon što proces mineralizacije završi, smanjuje se protok krvi, nestaje krvotok u bastu i počinje postpuno odumiranje kože basta. Struganjem takvog rogovlja o žbunje ili drugo raslinje, odumrli bast otpada najprije s vrha rogovlja, a zatim s baze roga i vijenca. Nakon skidanja basta ostaje ogoljena kost odnosno rogovlje koje prima svoju boju. Taj stadij nazivamo “zrelim” rogovljem, a čini ga “živa kost”. Nakon što završi mineralizacija i odumiranje krvožilnog optoka rogovlja cirkulacija krvi njime ne prestaje. Ona se i dalje odvija, ali kroz vrlo razvijen kapilarni sustav koji

vodi kroz koštanu srž do rožišta. Na taj način se omogućuje daljnja “prehrana” rogovlja, ono se ne “suši” i ne odumire.

Kako bi rogovlje cijelom duljinom ostalo “živo” do trenutka odbacivanja, nije dovoljna samo kapilarna “cirkulacija”, već ono postupno počinje odumirati, odnosno sušiti se od vrha prema bazi roga. Da bi se mužjak izborio u sezoni parenja, potrebno mu je takvo rogovlje. Proces odumiranja je dugotrajan, zapravo traje cijelo vrijeme dok mužjak nosi „očišćene“ rogove, te dosežu do baze roga tjedan dana prije njihova odbacivanja. (JANICKI, 2004)

#### 2.4.5. Boja rogovlja

Nakon skidanja čupe rog je bijel kao prava kost, ali vidljiva je zaostala krv s čupe. Naknadno se stvara boja pod utjecajem kemijskih reakcija između krvi, kisika i biljnih sokova od čišćenja rogova o granje. Oksidativni procesi također imaju vrlo važnu ulogu u bojenju rogova. Nakon odstrijela jelena možemo trljati novoočišćeno rogovlje o raslinje, ali nikad neće poprimiti boju koju dobiva živi jelen. Tamnija boja rogovlja specifična je kod tjelesno snažnijih i trofejno jačih jelena. Osim količine krvnog pigmenta na intenzitet boje utječe i nasljeđe. Okoštavanje je najintezivnije na vrhu roga, tu zaostaje manje krvi i počinje odumirati iz razloga jer kapilarna aktivnost prestaje djelovati, a i najizloženije je trenju te struganju. Trenjem rogovlja skupljaju se biljni sokovi te mu daju nijansu. (JANICKI, 2004)

#### 2.4.6. Odbacivanje rogovlja

Tijekom odumiranja rogovlja, istovremeno se odvija povratak minerala kostima skeleta. Putem „kapilarnog toka“ teče određena demineralizacija rogovlja, tako da „povlačenjem“ kapilarne aktivnosti prema bazi roga za njom ostaje osteoporotična „mrtva“ kost roga. Područje grane roga u duljini 10 – 15 cm od vijenca odumire posljednje. Odnosno rog iznad rožišta je odbačen prije nego procesi odumiranja stignu do rožišta, s toga on nikad ne odumire. Prije nego što završi parenje te dok nivo testosterona u cirkulaciji nije pao, pod djelovanjem ovog hormona u rožištu dolazi do stimulacije stanica koje razgrađuju koštanu tvar. Nivo testosterona nakon rike pada na minimum, a funkcija testisa se smanjuje. Koštano tkivo se postupno razgrađuje pod utjecajem stanica, a u

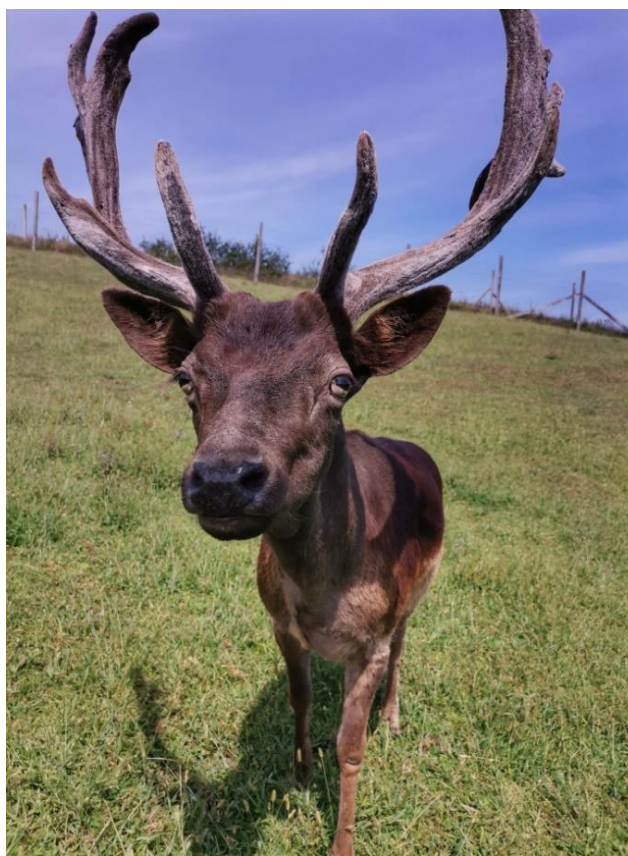
gornjem dijelu rožišta se stvara demarkaciona linija. Ta linija predstavlja lomno mjesto, na kojem se slabi veza roga i rožišta, sve do trenutka odbacivanja. To još uvijek nije odbacivanje odumrlog “organa” jer se demarkaciona linija formira u živom koštanom tkivu. Ovaj proces se može odvijati sporije ili brže, ali grane rogovlja se ne odbacuju istovremeno. Kada rog otpadne na površini gdje je u dodiru s rožištem ostaje mu svježa krv. Pečat može imati različite oblike. Ako se proces demineralizacije u lomnoj zoni odvijao brže, od rožišta se otkida više koštanog tkiva, ono ostaje na pečatu roga i stvaraju se veća ili manja izbočenja. No, ako se proces razgradnje u lomnoj zoni odvijao sporije površina pečata ostaje ravna ili udubljena iz razloga što na pečatu ostaje manje otkinutog tkiva. Kasnije odbacivanje rogova može biti uzrok starosti jelena. Ako se na odbačenom rogovlju nalaze ostaci basta ili ukoliko je slabija konstrukcija rogovlja riječ je o starom jelenu. Duljina rasta, vrijeme dozrijevanja i otpadanja rogovlja su različiti. Tako kod starijih jelena ranije dozrijevaju i otpadaju. (JANICKI, 2004)

#### 2.4.7. Izgled rogovlja kroz godine

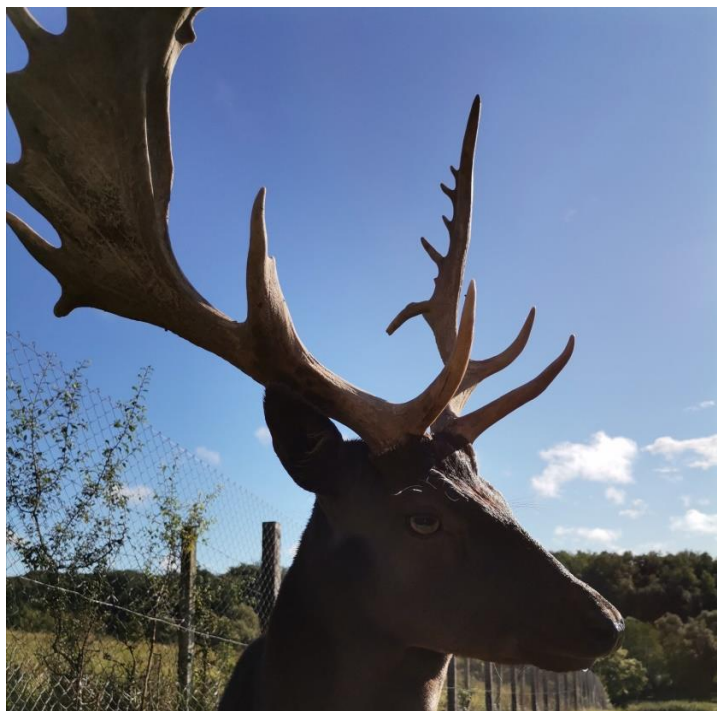
Mužjak nosi rogovlje koje mu počinje rasti koncem prve godine života, u svibnju ili lipnju. Prvi rogovi su šiljci dužine 3 – 12 cm, bez parožaka, ali s jakim vijencem. U kolovozu čiste prve robove od basta, odbacuje ih u svibnju, krajem druge godine života. Drugi rogovi su također šila, ako se jelenu nalaze u lošim životnim uvjetima i ako je populacija genetski manje kvalitetnija. Na dobrom staništu i s genetski kvalitetnom populacijom drugi rog može imati nadočnjak, srednjak i ponekad slabu rašlju na vrhu roga. Kod trećih rogova pojavljuje se oblik lopate. Rogovi jakih lopatara dostižu težinu od 3 do 4 kg. Odrasli lopatar robove odbacuje u travnju ili svibnju i što je stariji to ih ranije odbacuje. (BLAŽINA, 2004)



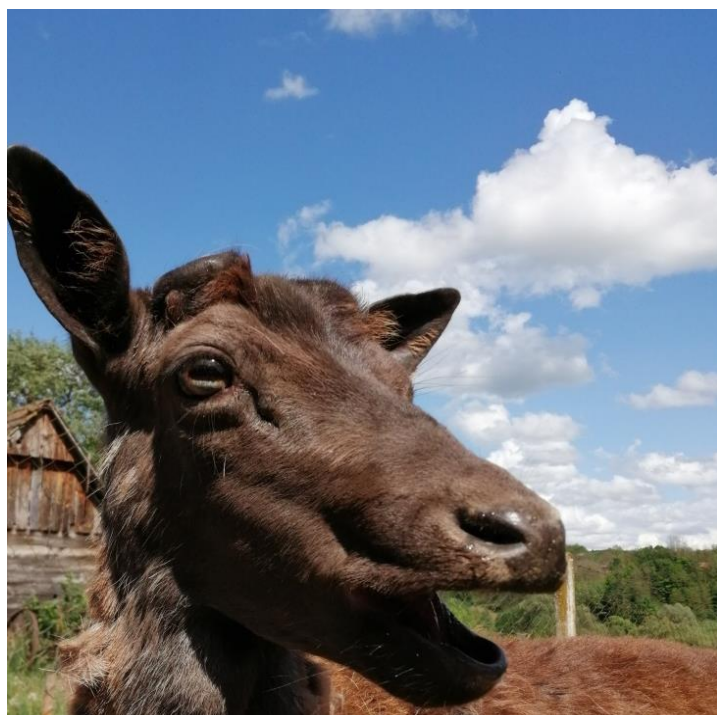
Slika 9. Šiljak – prvi rog



Slika 10. Rogovlje jelena lopatara u bastu



Slika 11. Rogovlje nakon čišćenja od basta



Slika 12. Jelen lopatar nakon odbacivanja rogovlja

## 2.5. Način života i ponašanje

Jelen lopatar je dnevno aktivna životinja koja tijekom cijele godine živi u krdima. Jedinke različitog spola i starosti formiraju krda. Iznimka su stariji jeleni koji žive sami i pridružuju se krdima, odnosno košutama u vrijeme parenja. Odgovara im relativno mali životni prostor i to je razlog zašto nisu skloni migriranju. (BLAŽINA, 2004)

Poznato je da jelen lopatar potječe iz šumsko-stepskih područja i odgovaraju mu prorijeđene šumske sastojine koje su isprekidane livadama, čistinama i mladim šumskim sastojinama za brst. Vrlo je prilagodljiva i otporna životinja i zato je naseljavan na različita staništa. Najviše se prilagodio na svijetlim i toplim hrasticima gdje može postići vrlo visoku trofejnu vrijednost. Sva staništa na kojima obitava jelen lopatar moraju imati odgovarajuće površine livada i pašnjaka. Vodeni tereni mu nisu potrebni jer se ne kaljuža. (JANICKI i sur., 2007).



Slika 13. Krdo jelena lopatara

Izvor: MUSTAPIĆ i sur., 2004

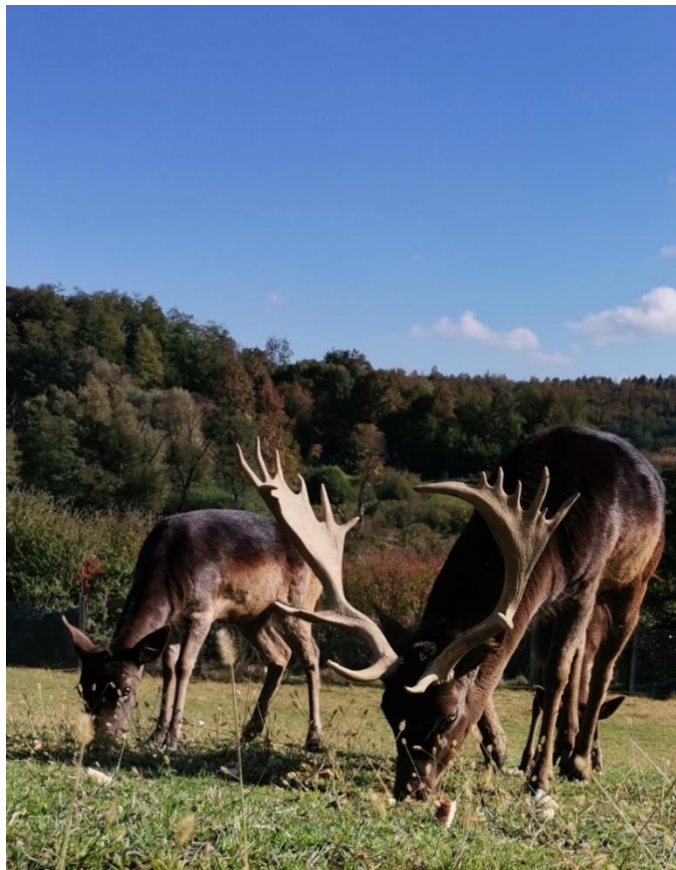


## 2.6. Ishrana

Kod izbora hrane jelen lopatar puno je skromniji za razliku od jelena običnog. Lopatar je pašna divljač i zato im je potrebno više pašnjaka (JANICKI i sur., 2007).

Voli brstiti izbojke i pupoljke na drveću, mladice koje su iznikle iz zemlje ili panjeva. Takvim djelovanjem mogu načiniti veliku štetu na biljnim zajednicama. U zoru i u sumrak izlaze na pašu, dok preko dana borave u šumi. Iznimka je u staništima u kojima ih nitko ne uznemirava ili su naviknuti na ljudsku prisutnost i tada uzimaju hranu tijekom cijelog dana (JANICKI i sur.,2007)

Žir hrasta je omiljena hrana jelena lopatara. Djetelinsko – travne smjese najbolji su izbor za ljetnu pašu. Ako nema prisutnog žira, bukvice ili kestena, mora mu se dodavati zrnata hrana, zob i kukuruz. Zimsku prihranu potrebo je vršiti da bi štete na šumski sastojinama bile što manje. (SERTIĆ, 2007)



Slika 14. Lopatarska divljač na ispaši

## 2.7. Razmnožavanje

Parenje jelena lopatara počinje u rujnu i traje do sredine listopada, dok na našim staništima rika završava u studenom. U sezoni parenja jeleni mijenjaju svoje ponašanje, odeblja im vrat, miješaju se s košutama i zauzimaju rikališta (JANICKI i sur., 2007).

Parenje jelena lopatara nazivamo rika. Ričući predvečer, ujutro i noću jeleni okupljaju košute, ali i druge jelene s kojima vode borbe. U vrijeme parenja jeleni uzimaju jako malo hrane i zato u tom razdoblju dolazi do gubitka tjelesne mase. Gravidnost košute traje 33 tjedna, a oteli jedno tele krajem svibnja ili početkom lipnja. Telad siše 3 – 4 mjeseca, a prva dva tjedna je preslaba da prati majku i zato ih košuta ostavlja prekrivene u logi (JANICKI i sur., 2007).



Slika 15. Mladunče jelena lopatara – tele



Slika 16. Mladunče u prvim danima života sakriveno u travi



Slika 17. Košuta i tele

## 2.8. Prirodni neprijatelji i bolesti

Utjecaj predatora na jelena lopatara znatno je mala obzirom da se jelen lopatar najčešće uzgaja u ograđenim lovištima i uzgajalištima divljači. Najčešće štete čini lisica i psi skitnice koji napadaju telad u prvim danima života, dok tele još ne prati košutu. Ako je uzgajalište ili ograđeno lovište locirano unutar risova areala, postoji mogućnost njegova ulaska, jer mu penjanje po ogradi nije problem. (BLAŽINA, 2004)



Slika 18. Posljedica napada psa skitnice na mladog lopatara

Jelene lopatare uglavnom napadaju iste bolesti kao i jelena običnog, ali jelen lopatar je na njih otporniji (KARLOVIĆ, 2004)

U većini slučajeva metiljavost je bolest koja se javlja kod jelena lopatara, to je akutna do kronična parazitska bolest koja se očituje zahvaćanjem žučovoda i žučnog mjehura. Parazit *Fasciola hepatica* – veliki metilj uzročnik je ove bolesti. (KARLOVIĆ, 2004)

Trakavičavost je parazitska bolest koju uzrokuju razne vrste trakavica, a kod jelena je prisutna *Moniezia expansa* i ona izaziva jake upale crijeva. (KARLOVIĆ, 2004)

Parazitarni gastroenteritis kod jelena lopatara izaziva akutnu do kroničnu upalu želuca i crijeva. Bolest je izazvana raznim vrstama parazita. Među parazitima koji mogu izazvati vrlo teške promjene ističu se *Haemonchus contortus*, *Ostertagia ostertagia*, *Trichostrongylus axei* (sirište), *Nematodirus filicolis*, *Trichostrongylus capriola*, *Chabertia ovina* (debelo crijevo). (KARLOVIĆ, 2004)

Verminozna pneumonija skupno je ime za kroničnu kataralnu upalu pluća divljači koja je kod jelena lopatara izazvana prisutnošću parazita *Dictyocaulus viviparus*. (KARLOVIĆ, 2004)

Hipodermoza ili ugrkljivost bolest je koja se očituje kroničnim razvojem ličinki štrka *Hypoderma diana* i *Hypoderma actaeon* u potkožju leđa i znatno oštećuje kožu. (KARLOVIĆ, 2004)

### **3. MATERIJALI I METODE**

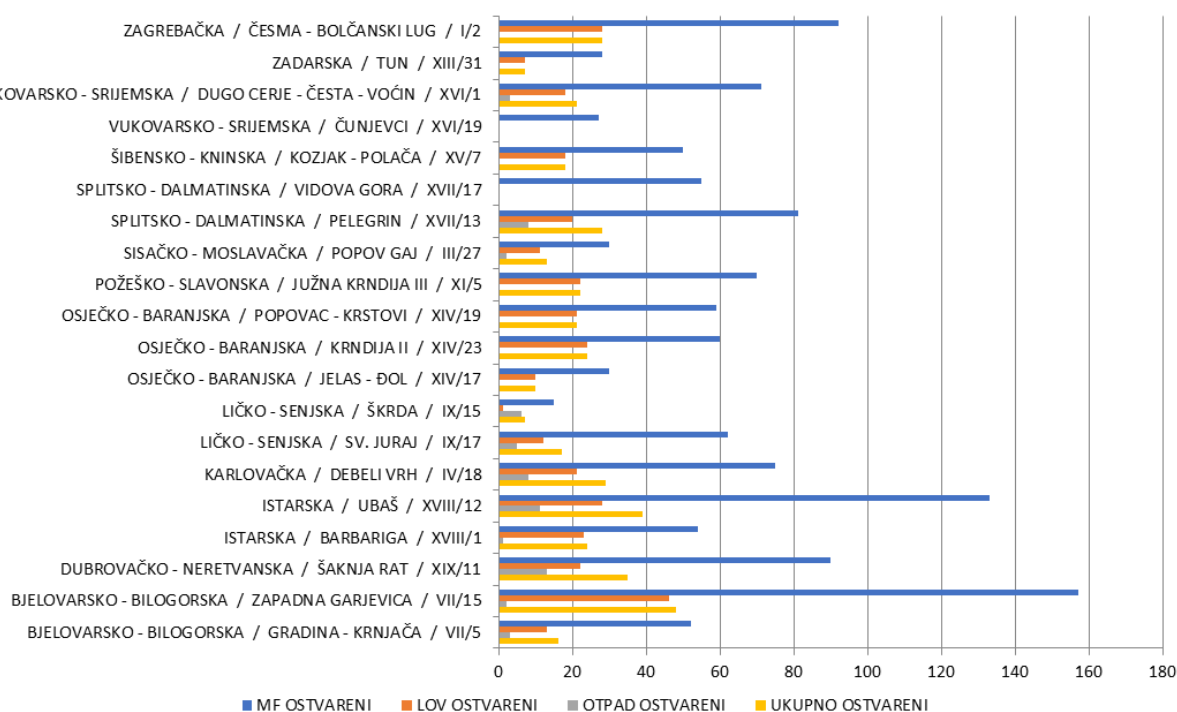
U svrhu izrade ovog završnog rada kontaktirana je Središnja lovna evidencija. Traženi su podaci o broju i odstrijelu za jelena lopatara u posljednjih pet godina. Rezultati obrađenih podataka prikazani su tablicama i grafikonima, a prikaz obrađenih podataka odnosi se na razdoblje od 2016. – 2021. godine. Podaci iz Središnje lovne evidencije dostavljeni su putem elektronske pošte u tablicama, obrada podataka vršena je u programu Microsoft Excel.

## 4. REZULTATI OBRAĐENIH PODATAKA

Temeljem dobivenih i obrađenih podataka iz LGO3, iz kojeg vidimo razvoj fonda za glavnu vrstu krupne divljači, i LGO7a, kojim su iskazane smjernice gospodarenja za sporednu vrstu krupne divljači, dobiveni su rezultati obrađenih podataka i prikazani kronološkim redosljedom za posljednjih pet godina.

Tablica br. 1 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2016. / 2017.

| LOVIŠTE                    | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA                 | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|----------------------------|--------------|----------|--------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| ČESMA - BOLČANSKI LUG      | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA               | 92           | 28            | 0               | 28               |
| POPOV GAJ                  | III/27       | 11747    | SISAČKO - MOSLAVAČKA     | 30           | 11            | 2               | 13               |
| DEBELI VRH                 | IV/18        | 8050     | KARLOVAČKA               | 75           | 21            | 8               | 29               |
| GRADINA - KRNJAČA          | VII/5        | 4879     | BJELOVARSKO - BILOGORSKA | 52           | 13            | 3               | 16               |
| ZAPADNA GARJEVICA          | VII/15       | 25529    | BJELOVARSKO - BILOGORSKA | 157          | 46            | 2               | 48               |
| SV. JURAJ                  | IX/17        | 7940     | LIČKO - SENJSKA          | 62           | 12            | 5               | 17               |
| ŠKRDA                      | IX/15        | 207      | LIČKO - SENJSKA          | 15           | 1             | 6               | 7                |
| JUŽNA KRNDIJA III          | XI/5         | 2357     | POŽEŠKO - SLAVONSKA      | 70           | 22            | 0               | 22               |
| TUN                        | XIII/31      | 233      | ZADARSKA                 | 28           | 7             | 0               | 7                |
| JELAS - ĐOL                | XIV/17       | 3443     | OSJEČKO - BARANJSKA      | 30           | 10            | 0               | 10               |
| KRNDIJA II                 | XIV/23       | 6832     | OSJEČKO - BARANJSKA      | 60           | 24            | 0               | 24               |
| POPOVAC - KRSTOVI          | XIV/19       | 4153     | OSJEČKO - BARANJSKA      | 59           | 21            | 0               | 21               |
| KOZJAK - POLAČA            | XV/7         | 18331    | ŠIBENSKO - KNINSKA       | 50           | 18            | 0               | 18               |
| ČUNJEVCI                   | XVI/19       | 1122     | VUKOVARSKO - SRIJEMSKA   | 27           | 0             | 0               | 0                |
| DUGO CERJE - ČESTA - VOČIN | XVI/1        | 850      | VUKOVARSKO - SRIJEMSKA   | 71           | 18            | 3               | 21               |
| PELEGRIN                   | XVII/13      | 589      | SPLITSKO - DALMATINSKA   | 81           | 20            | 8               | 28               |
| VIDOVA GORA                | XVII/17      | 2925     | SPLITSKO - DALMATINSKA   | 55           | 0             | 0               | 0                |
| BARBARIGA                  | XVIII/1      | 160      | ISTARSKA                 | 54           | 23            | 1               | 24               |
| UBAŠ                       | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA                 | 133          | 28            | 11              | 39               |
| ŠAKNJA RAT                 | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO - NERETVANSKA | 90           | 22            | 13              | 35               |



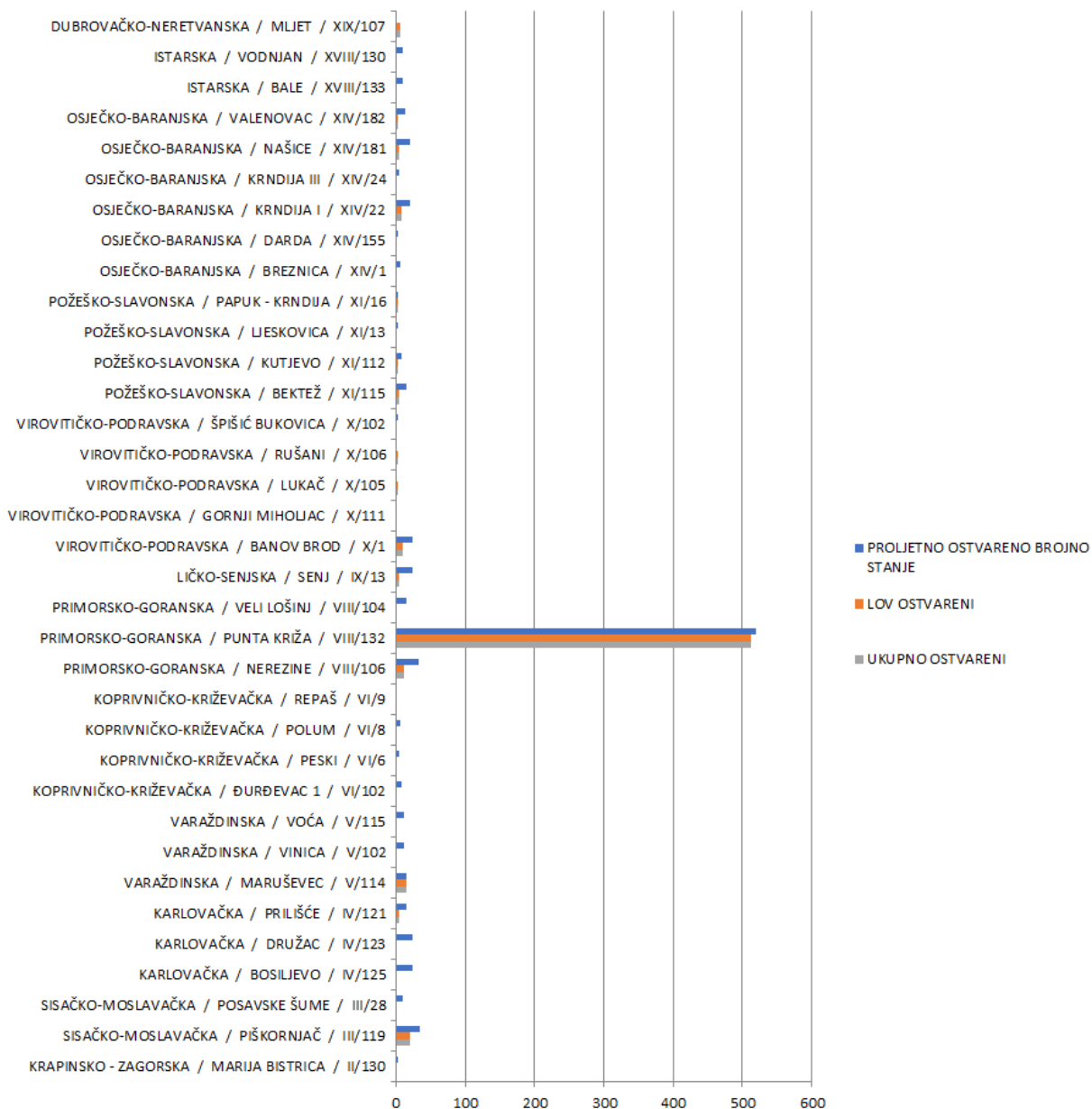
Grafički prikaz br. 1 Prisutni jelena lopatari - LGO3 2016. / 2017.

Grafički prikaz br. 1 prikazuje matični fond ostvareni odnosno broj divljači na početku lovne godine i vidljivo je da je ukupan broj lopatara u navedenim lovištima sveukupno 1291 jedinka. Od ukupnog broja Bjelovarsko – bilogorska županija broji najveći broj svega 209 jedinki, dok je na području Zadarske županije zabilježen najmanji broj, ukupno 28 jedinki. Također prikazan je lov ostvareni gdje se vidi da je 345 grla lopatara odstrijeljeno u toj godini. Bjelovarsko – bilogorska županija ima najveći broj odstrijeljenih, a s najmanjim brojem u toj godini zabilježena je Zadarska županija sa svega 7 jedinki. Otpad ostvareni, odnosno jedinke koje su uklonjene, uginule ili su njihovi dijelovi nađeni u lovištu ukupno broji 62 jedinke. Dubrovačko – neretvanska županija u toj godini ima svega 13 pronađenih jedinki, a Zagrebačka, Požeško – slavonska, Zadarska, Osječko – baranjska i Šibensko – kninska županija ne broje takve jedinke. Na kraju grafikona prikazan je ukupno ostvareni broj koji je sveukupno 387. Od ukupnog ostvarenog broja 64 jedinke broji Bjelovarsko – bilogorska županija, a područje Zadarske županije prikazano je s najmanjim brojem jedinki svega 7.

Tablica br. 2 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara - LGO7a 2016. / 2017.

| LOVIŠTE         | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-----------------|--------------|----------|------------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| MARIJA BISTRICA | II/130       | 5603     | KRAPINSKO - ZAGORSKA   | 2                                 | 0             | 0                |
| PIŠKORNIJAČ     | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 35                                | 20            | 20               |
| POSAVSKE ŠUME   | III/28       | 11700    | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 10                                | 0             | 0                |
| BOSILJEVO       | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA             | 24                                | 0             | 0                |
| DRUŽAC          | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA             | 24                                | 0             | 0                |
| PRILIŠĆE        | IV/121       | 4137     | KARLOVAČKA             | 15                                | 4             | 4                |
| MARUŠEVEC       | V/114        | 3533     | VARAŽDINSKA            | 15                                | 15            | 15               |
| VINICA          | V/102        | 2595     | VARAŽDINSKA            | 12                                | 0             | 0                |
| VOCA            | V/115        | 3679     | VARAŽDINSKA            | 12                                | 0             | 0                |
| DURĐEVAC 1      | VI/102       | 0        | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 8                                 | 0             | 0                |
| PESKI           | VI/6         | 14192    | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 4                                 | 1             | 1                |
| POLUM           | VI/8         | 7267     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 7                                 | 0             | 0                |
| REPAŠ           | VI/9         | 6252     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 0                                 | 1             | 1                |
| NEREZINE        | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 32                                | 11            | 11               |
| PUNTA KRIŽA     | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 520                               | 512           | 512              |
| VELI LOŠINJ     | VIII/104     | 2283     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 16                                | 0             | 0                |
| SENU            | IX/13        | 10286    | LICKO-SENSKA           | 24                                | 4             | 4                |
| BANOV BROD      | X/1          | 5710     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 24                                | 9             | 9                |
| GORNJI MIHOLJAC | X/111        | 3993     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 1                                 | 1             | 1                |
| LUKAČ           | X/105        | 8369     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 3             | 3                |
| RUŠANI          | X/106        | 3339     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 3             | 3                |
| ŠPIŠIĆ BUKOVICA | X/102        | 8442     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 1             | 1                |
| BEKTEŽ          | XI/115       | 2472     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 16                                | 4             | 4                |
| KUTJEVO         | XI/112       | 2434     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 8                                 | 2             | 2                |
| LUŠKOVICA       | XI/13        | 2126     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 2                                 | 0             | 0                |
| PAPUK - KRNDIJA | XI/16        | 1840     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 3                                 | 2             | 2                |
| BREZNICA        | XIV/1        | 8660     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 6                                 | 0             | 0                |
| DARDA           | XIV/155      | 8655     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 3                                 | 0             | 0                |
| KRNDIJA I       | XIV/22       | 4714     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 20                                | 8             | 8                |
| KRNDIJA III     | XIV/24       | 6231     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| NAŠICE          | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 21                                | 4             | 4                |
| VALENOVAC       | XIV/182      | 2496     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 13                                | 3             | 3                |
| BALE            | XVIII/133    | 7307     | ISTARSKA               | 10                                | 0             | 0                |
| VODNJEAN        | XVIII/130    | 11645    | ISTARSKA               | 10                                | 0             | 0                |
| MLJET           | XIX/107      | 7046     | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 0                                 | 7             | 7                |





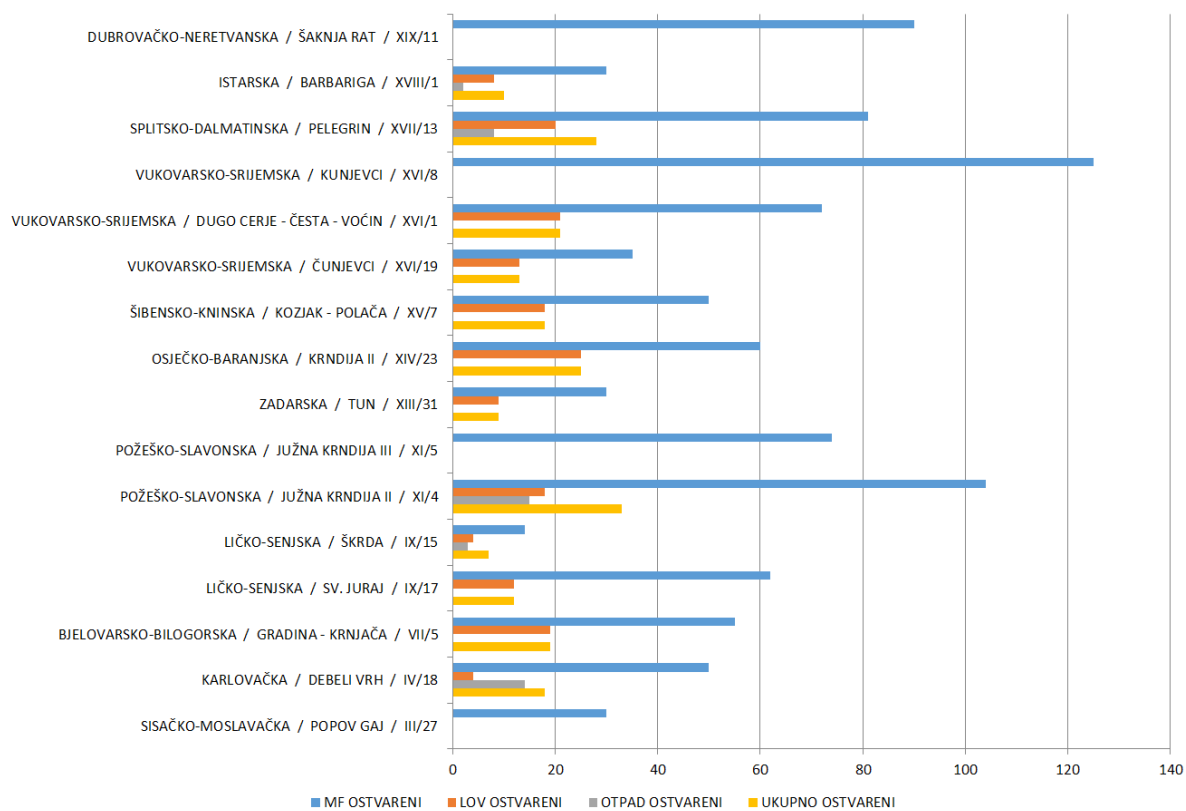
Grafički prikaz br. 2 Odstrijel jelena lopatara - LGO7a 2016. / 2017.

Iz grafičkog prikaza br. 2 vidljivo je proljetno ostvareno brojno stanje i ukupan broj jelena lopatara u navedenim lovištima svega 633 jedinke. Od ukupnog broja Primorsko – goranska županija broji najveći broj svega 568, dok na području Virovitičko – podravske i Dubrovačko – neretvanske nema prisutnih jelena lopatara. Na grafikonu je prikazano kako je ukupan broj ostvarenog lova 615, a od toga je najveći broj odstrijeljenih u Primorsko – goranskoj županiji svega 523 grla lopatara, dok Krapinsko – zagorska i Istarska županija nemaju nijedno odstrijeljeno grlo. Ukupno ostvareni broj divljači broji svega 615 jedinki. Od ukupnog ostvarenog 523 grla zabilježeno je u Primorsko –

goranskoj županiji te je to područje s najvećim brojem, dok u Krapinsko – zagorskoj i Istarskoj županiji nema zabilježenih lopatara.

Tablica br. 3 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2017. / 2018.

| LOVIŠTE                    | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|----------------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| BUKOVAC - NOVAKUŠA         | I/1          | 7718     | ZAGREBAČKA             | 81           | 35            | 0               | 35               |
| ČESMA - BOLČANSKI LUG      | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA             | 94           | 25            | 1               | 26               |
| POPOV GAJ                  | III/27       | 11747    | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 30           | 12            | 2               | 14               |
| DEBELI VRH                 | IV/18        | 8050     | KARLOVAČKA             | 70           | 15            | 9               | 24               |
| GRADINA - KRNJAČA          | VII/5        | 4879     | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 56           | 17            | 2               | 19               |
| ZAPADNA GARJEVICA          | VII/15       | 25529    | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 152          | 46            | 0               | 46               |
| SV. JURAJ                  | IX/17        | 7940     | LIČKO-SENJSKA          | 62           | 12            | 6               | 18               |
| ŠKRDA                      | IX/15        | 207      | LIČKO-SENJSKA          | 15           | 5             | 2               | 7                |
| JUŽNA KRNDIJA II           | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 104          | 20            | 12              | 32               |
| JUŽNA KRNDIJA III          | XI/5         | 2357     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 72           | 22            | 0               | 22               |
| TUN                        | XIII/31      | 233      | ZADARSKA               | 30           | 9             | 0               | 9                |
| JELAS - ĐOL                | XIV/17       | 3443     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 26           | 8             | 0               | 8                |
| KRNDIJA II                 | XIV/23       | 6832     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 60           | 25            | 0               | 25               |
| POPOVAC - KRSTOVI          | XIV/19       | 4153     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 59           | 21            | 0               | 21               |
| KOZJAK - POLAČA            | XV/7         | 18331    | ŠIBENSKO-KNINSKA       | 50           | 18            | 0               | 18               |
| ČUNJEVCI                   | XVI/19       | 1122     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 27           | 5             | 0               | 5                |
| DUGO CERJE - ČESTA - VOČIN | XVI/1        | 850      | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 70           | 20            | 3               | 23               |
| KUNJEVCI                   | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 128          | 43            | 5               | 48               |
| PELEGRIN                   | XVII/13      | 589      | SPLITSKO-DALMATINSKA   | 81           | 20            | 8               | 28               |
| VIDOVA GORA                | XVII/17      | 2925     | SPLITSKO-DALMATINSKA   | 65           | 18            | 1               | 19               |
| UBAŠ                       | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA               | 129          | 24            | 14              | 38               |
| ŠAKNJA RAT                 | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 90           | 25            | 10              | 25               |

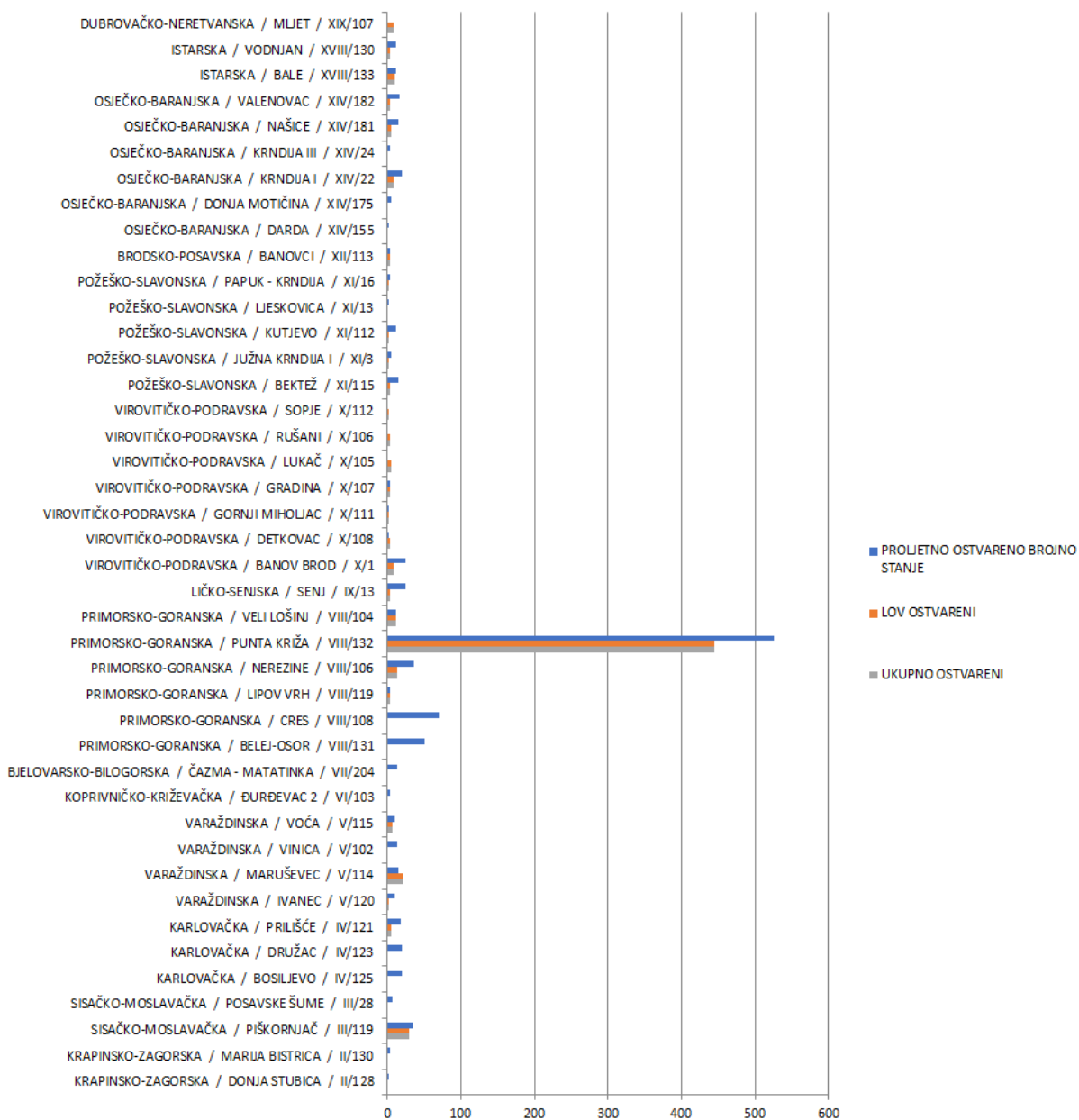


Grafički prikaz br. 3 Prisutni jelena lopatari - LGO3 2017. / 2018.

Iz grafičkog prikaza br. 3 vidljiv je ukupan matični fond ostvareni koji broji sveukupno 1611 jedinki lopatara u navedenim lovištima. Od ukupnog broja u Vukovarsko – srijemskoj županiji zabilježen je najveći broj ukupno 225 jedinki. Dok su Sisačko – moslavačka i Zadarska županija s najmanjim brojem, svaka s 30 jedinki. Ukupan broj odstrijeljenih jedinki odnosno lov ostvareni prikazuje ukupno 445 grla jelena lopatara. Najveći broj odstrijeljenih u navedenoj lovnoj godini broji Vukovarsko – srijemska s ukupno 68 grla, a najmanji broj je zabilježen u Zadarskoj županiji sa samo 9 grla. Otpad ukupno broji 75 jedinki. Od sveukupnog broja s najvećim brojem otpada zabilježena je Istarska županija, dok je Zagrebačka županija s najmanjim brojem samo 1 grlo. Ukupno ostvareni broj jedinki jelena lopatara je 510 grla. Vukovarsko – srijemska broji najveći broj ukupno ostvarenih, svega 76, a s najmanjim brojem zabilježena je Zadarska županija sveukupno 9 jedinki.

Tablica br. 4 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara - LGO7a 2017. / 2018.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| DOVNA STUBICA     | II/128       | 4485     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 2                                 | 0             | 0                |
| MARIJA BISTRICA   | II/130       | 5603     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 4                                 | 0             | 0                |
| PIŠKORNIJAČ       | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 35                                | 30            | 30               |
| POSAVSKÉ ŠUME     | III/28       | 11700    | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 7                                 | 0             | 0                |
| BOSILJEVO         | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA             | 20                                | 0             | 0                |
| DRUŽAC            | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA             | 20                                | 0             | 0                |
| PRILIŠĆE          | IV/121       | 4137     | KARLOVAČKA             | 18                                | 5             | 5                |
| IVANEC            | V/120        | 5315     | VARAŽDINSKA            | 10                                | 1             | 1                |
| MARUŠEVAC         | V/114        | 3533     | VARAŽDINSKA            | 15                                | 21            | 21               |
| VINICA            | V/102        | 2595     | VARAŽDINSKA            | 14                                | 0             | 0                |
| VOČA              | V/115        | 3679     | VARAŽDINSKA            | 10                                | 7             | 7                |
| ĐURĐEVAC 2        | VI/103       | 3030     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 4                                 | 0             | 0                |
| CAZMA - MATATINKA | VII/204      | 3636     | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 14                                | 0             | 0                |
| BELEI-OSOR        | VIII/131     | 5115     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 51                                | 0             | 0                |
| CRES              | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA     | 70                                | 0             | 0                |
| LIPOV VRH         | VIII/119     | 5860     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 4                                 | 3             | 3                |
| NEREZINE          | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 36                                | 14            | 14               |
| PUNTA KRIŽA       | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 526                               | 444           | 444              |
| VELI LOŠINJ       | VIII/104     | 2283     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 11                                | 11            | 11               |
| SENJ              | IX/13        | 10286    | LICKO-SENSKA           | 24                                | 4             | 4                |
| BANOV BROD        | X/1          | 5710     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 24                                | 8             | 8                |
| DETKOVAC          | X/108        | 4580     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 3             | 3                |
| GORNJI MIHOLIAC   | X/111        | 3993     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 1             | 1                |
| GRADINA           | X/107        | 4113     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 4                                 | 4             | 4                |
| LUKAČ             | X/105        | 8369     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 6             | 6                |
| RUŠANI            | X/106        | 3339     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 3             | 3                |
| ŠOPIJE            | X/112        | 5594     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 2             | 2                |
| BEKTEŽ            | XI/115       | 2472     | POŽESKO-SLAVONSKA      | 15                                | 4             | 4                |
| JUŽNA KRNDIJA I   | XI/3         | 2265     | POŽESKO-SLAVONSKA      | 6                                 | 2             | 2                |
| KUTJEVO           | XI/112       | 2434     | POŽESKO-SLAVONSKA      | 12                                | 2             | 2                |
| LJESKOVICA        | XI/13        | 2126     | POŽESKO-SLAVONSKA      | 2                                 | 0             | 0                |
| PAPUK - KRNDIJA   | XI/16        | 1840     | POŽESKO-SLAVONSKA      | 3                                 | 1             | 1                |
| BANOVCI           | XII/113      | 6514     | BRODSKO-POSAVSKA       | 4                                 | 3             | 3                |
| DARDA             | XIV/155      | 8655     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 1                                 | 0             | 0                |
| DOVNA MOTIČINA    | XIV/175      | 1456     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 5                                 | 0             | 0                |
| KRNDIJA I         | XIV/22       | 4714     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 20                                | 8             | 8                |
| KRNDIJA III       | XIV/24       | 6231     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| NAŠICE            | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 15                                | 5             | 5                |
| VALENOVAC         | XIV/182      | 2496     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 16                                | 4             | 4                |
| BALE              | XVIII/133    | 7307     | ISTARSKA               | 12                                | 10            | 10               |
| VODNAN            | XVIII/130    | 11645    | ISTARSKA               | 12                                | 3             | 3                |
| MLJET             | XIX/107      | 7046     | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 0                                 | 8             | 8                |



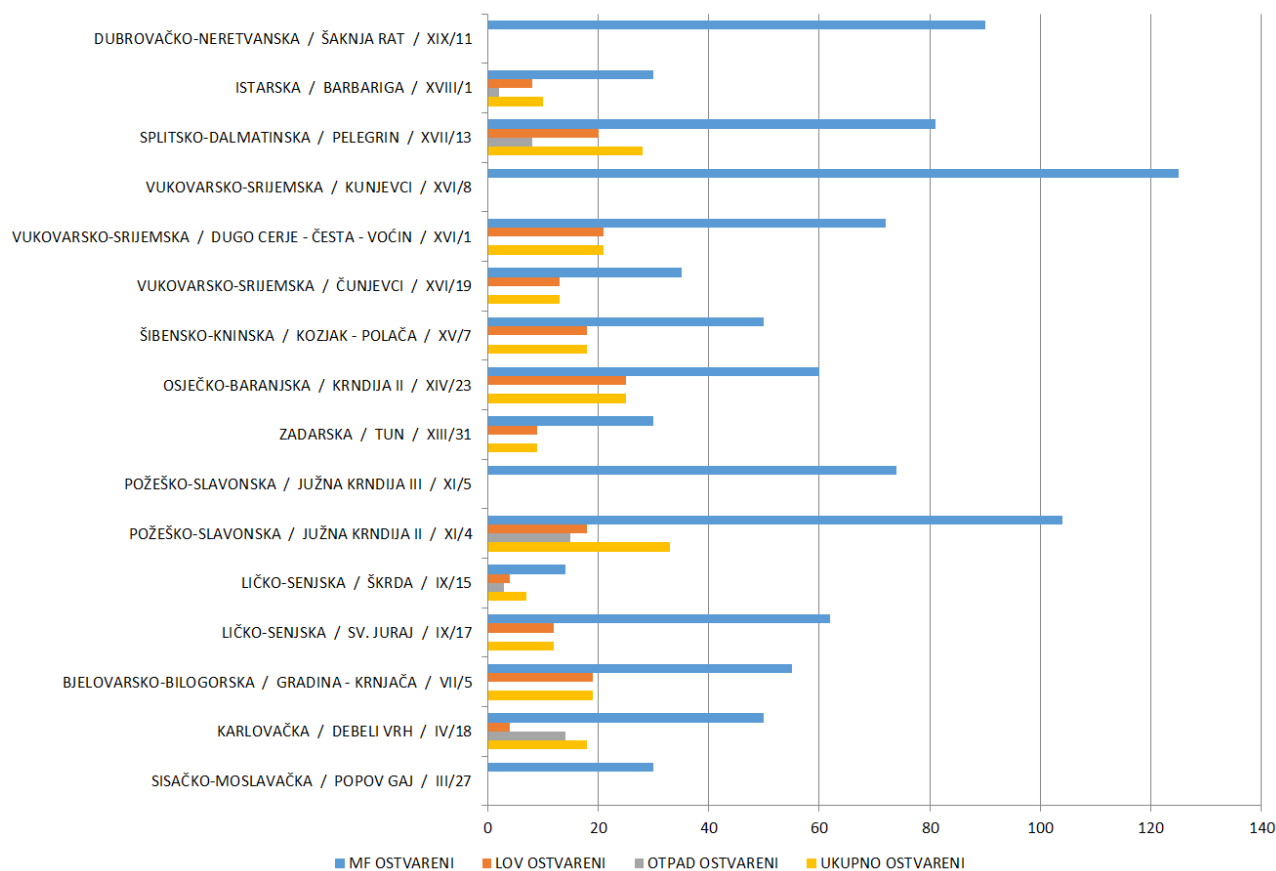
Grafički prikaz br. 4 Odstrjel jelena lopatara - LGO7a 2017. / 2018.

Grafički prikaz br. 4 za LGO7a 2017. / 2018. prikazuje proljetno ostvareno brojno stanje, koje za sva navedena lovišta broji ukupno 1054 jedinke lopatarske divljači. Najveći broj u navedenoj lovnoj godini zabilježen je u Primorsko – goranskoj županiji ukupno 698 jedinki, dok Dubrovačko – neretvanska ne broji nijednu jedinku jelena lopatara. Sveukupan broj odstrjeljenih jelena lopatara odnosno lov ostvareni broji svega 617 grla. Najveći broj odstrjeljenih broji Primorsko – goranska županija sveukupno 472 grla, dok na područjima Krapinsko – zagorske, Koprivničko – križevačke

i Bjelovarsko – bilogorske nije zabilježeno nijedno odstrijeljeno grlo. Ukupno ostvareni broj jelena lopatara je identičan broj kao i kod lova ostvarenog.

Tablica br. 5 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2018. / 2019.

| NAZIV LOVIŠTA              | ŽUPANIJA                | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|----------------------------|-------------------------|--------------|----------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| POPOV GAJ                  | SISAČKO-MOSLAVAČKA      | III/27       | 11747    | 30           | 0             | 0               | 0                |
| DEBELI VRH                 | KARLOVAČKA              | IV/18        | 8050     | 50           | 4             | 14              | 18               |
| GRADINA - KRNIJAČA         | BIJELOVARSKO-BILOGORSKA | VII/5        | 4879     | 55           | 19            | 0               | 19               |
| SV. JURAJ                  | LIČKO-SENIJSKA          | IX/17        | 7940     | 62           | 12            | 0               | 12               |
| ŠKRDA                      | LIČKO-SENIJSKA          | IX/15        | 207      | 14           | 4             | 3               | 7                |
| JUŽNA KRNDIJA II           | POŽEŠKO-SLAVONSKA       | XI/4         | 1184     | 104          | 18            | 15              | 33               |
| JUŽNA KRNDIJA III          | POŽEŠKO-SLAVONSKA       | XI/5         | 2357     | 74           | 0             | 0               | 0                |
| TUN                        | ZADARSKA                | XIII/31      | 233      | 30           | 9             | 0               | 9                |
| KRNDIJA II                 | OSJEČKO-BARANJSKA       | XIV/23       | 6832     | 60           | 25            | 0               | 25               |
| KOZJAK - POLAČA            | ŠIBENSKO-KNINSKA        | XV/7         | 18331    | 50           | 18            | 0               | 18               |
| ČUNJEVCI                   | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | XVI/19       | 1122     | 35           | 13            | 0               | 13               |
| DUGO CERJE - ČESTA - VOĆIN | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | XVI/1        | 850      | 72           | 21            | 0               | 21               |
| KUNJEVCI                   | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | XVI/8        | 1304     | 125          | 0             | 0               | 0                |
| PELEGRIN                   | SPLITSKO-DALMATINSKA    | XVII/13      | 589      | 81           | 20            | 8               | 28               |
| BARBARIGA                  | ISTARSKA                | XVIII/1      | 160      | 30           | 8             | 2               | 10               |
| ŠAKNJA RAT                 | DUBROVAČKO-NERETVANSKA  | XIX/11       | 430      | 90           | 0             | 0               | 0                |

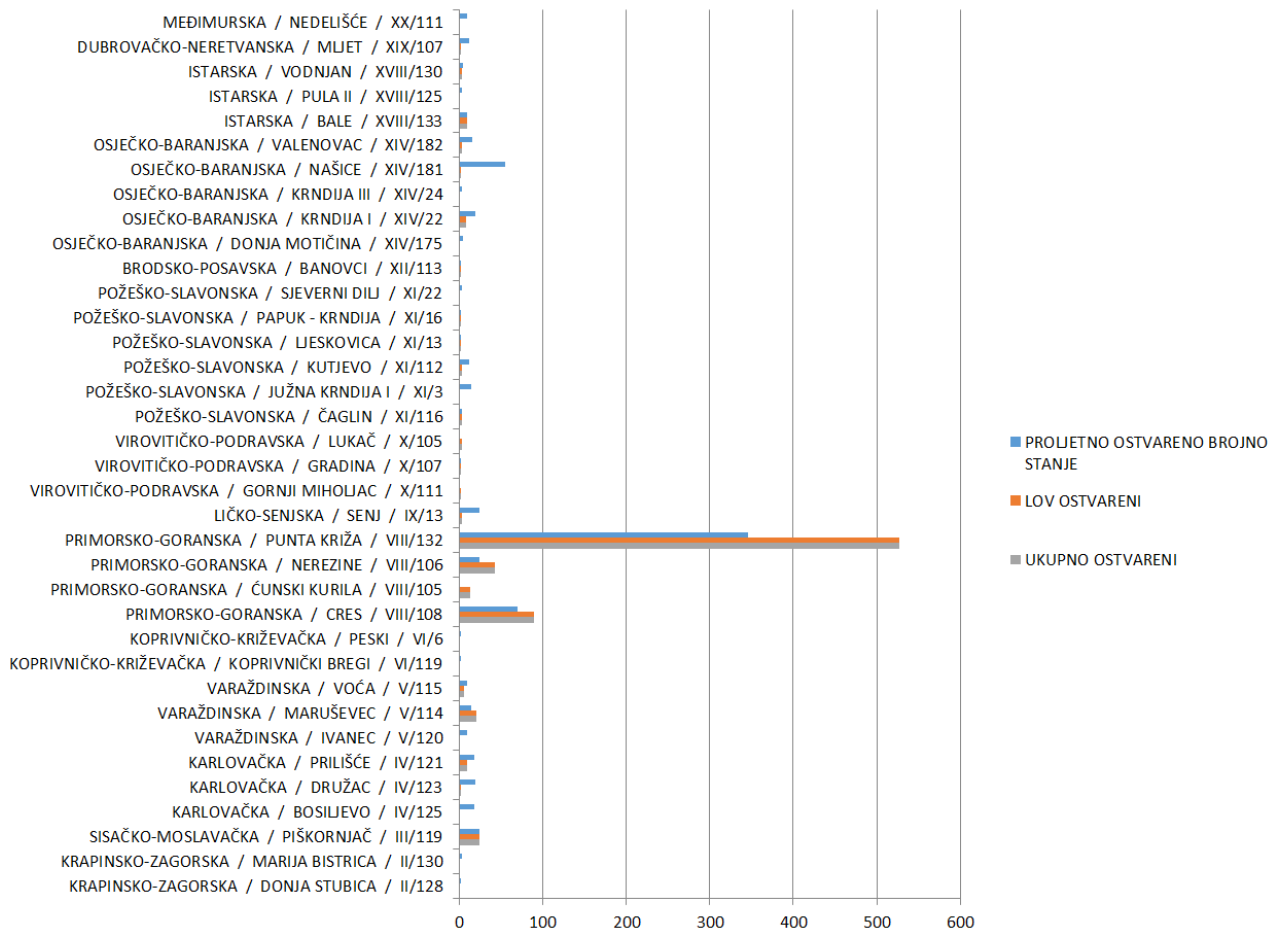


Grafički prikaz br. 5 Prisutni jelena lopatari - LGO3 2018. /2019.

Grafičkim prikazom br. 5 prikazan je matični fond ostvareni s ukupnim brojem od 962 jedinke. Od ukupnog broja Vukovarsko – srijemska županija ima zabilježeni najveći broj lopatara sveukupno 242 jedinke, dok su Sisačko – moslavačka, Zadarska i Istarska s najmanjim brojem, svaka po 30 jedinki lopatara. Lov ostvareni broji ukupno 181 odstrijeljeno grlo. Od ukupnog broja 44 odstrijeljenih grla broji Vukovarsko – srijemska, ujedno s najvećim brojem, a Sisačko – moslavačka i Dubrovačko – neretvanska nemaju zabilježeno nijedno odstrijeljeno grlo. Ukupan broj otpada ostvarenog su 42 jedinke. U Požeško – slavonskoj županiji zabilježen je najveći broj otpada svega 15, dok Sisačko – moslavačka, Bjelovarsko – bilogorska, Zadarska, Osječko – baranjska, Šibensko – kninska i Dubrovačko – neretvanska županija nemaju nijedan zabilježeni slučaj otpada. Ukupno ostvareni broj lopatara je svega 213 jedinki. Od čega 34 broji Vukovarsko – srijemska, dok Sisačko – moslavačka, Zadarska i Dubrovačko – neretvanska nemaju nijednu zabilježenu jedinku.

Tablica br. 6 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara - LGO7a 2018. / 2019.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| DONJA STUBICA     | II/128       | 4485     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 2                                 | 0             | 0                |
| MARIJA BISTRICA   | II/130       | 5603     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 4                                 | 0             | 0                |
| PISKORNIJAČ       | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 25                                | 25            | 25               |
| BOSILJEVO         | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA             | 18                                | 0             | 0                |
| DRUŽAC            | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA             | 20                                | 2             | 2                |
| PRILIŠĆE          | IV/121       | 4137     | KARLOVAČKA             | 19                                | 10            | 10               |
| IVANEC            | V/120        | 5315     | VARAŽDINSKA            | 10                                | 0             | 0                |
| MARUŠEVAC         | V/114        | 3533     | VARAŽDINSKA            | 15                                | 21            | 21               |
| VOCA              | V/115        | 3679     | VARAŽDINSKA            | 10                                | 6             | 6                |
| KOPRIVNIČKI BREGI | VI/119       | 3712     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 3                                 | 0             | 0                |
| PESKI             | VI/6         | 14192    | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 2                                 | 0             | 0                |
| CREŠ              | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA     | 70                                | 90            | 90               |
| ČUNSKI KURILA     | VIII/105     | 2215     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 0                                 | 13            | 13               |
| NEREZINE          | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 24                                | 43            | 43               |
| PUNTA KRIŽA       | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 346                               | 527           | 527              |
| SENJ              | IX/13        | 10286    | LICKO-SENJSKA          | 24                                | 4             | 4                |
| GORNJI MIHOLJAC   | X/111        | 3993     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 3             | 3                |
| GRADINA           | X/107        | 4113     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 3                                 | 3             | 3                |
| LUKAČ             | X/105        | 8369     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 4             | 4                |
| ČAGLIN            | XI/116       | 4496     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 4             | 4                |
| JUŽNA KRNDIJA I   | XI/3         | 2265     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 15                                | 0             | 0                |
| KUTJEVO           | XI/112       | 2434     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 12                                | 4             | 4                |
| LJESKOVICA        | XI/13        | 2126     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 3                                 | 3             | 3                |
| PAPUK - KRNDIJA   | XI/16        | 1840     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 3                                 | 3             | 3                |
| SIEVERNI DILJ     | XI/22        | 5677     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| BANOVIĆI          | XII/113      | 6514     | BRODSKO-POSAVSKA       | 2                                 | 2             | 2                |
| DONJA MOTIČNA     | XIV/175      | 1456     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 5                                 | 0             | 0                |
| KRNDIJA I         | XIV/22       | 4714     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 20                                | 8             | 8                |
| KRNDIJA III       | XIV/24       | 6231     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| NAŠICE            | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 55                                | 3             | 3                |
| VALENOVAC         | XIV/182      | 2496     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 16                                | 4             | 4                |
| BALE              | XVIII/133    | 7307     | ISTARSKA               | 10                                | 10            | 10               |
| PULA II           | XVIII/125    | 8687     | ISTARSKA               | 4                                 | 0             | 0                |
| VODNAN            | XVIII/130    | 11645    | ISTARSKA               | 5                                 | 4             | 4                |
| MLJET             | XIX/107      | 7046     | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 12                                | 3             | 3                |
| NEDELISĆE         | XIX/111      | 3055     | MEDIMURSKA             | 10                                | 1             | 1                |

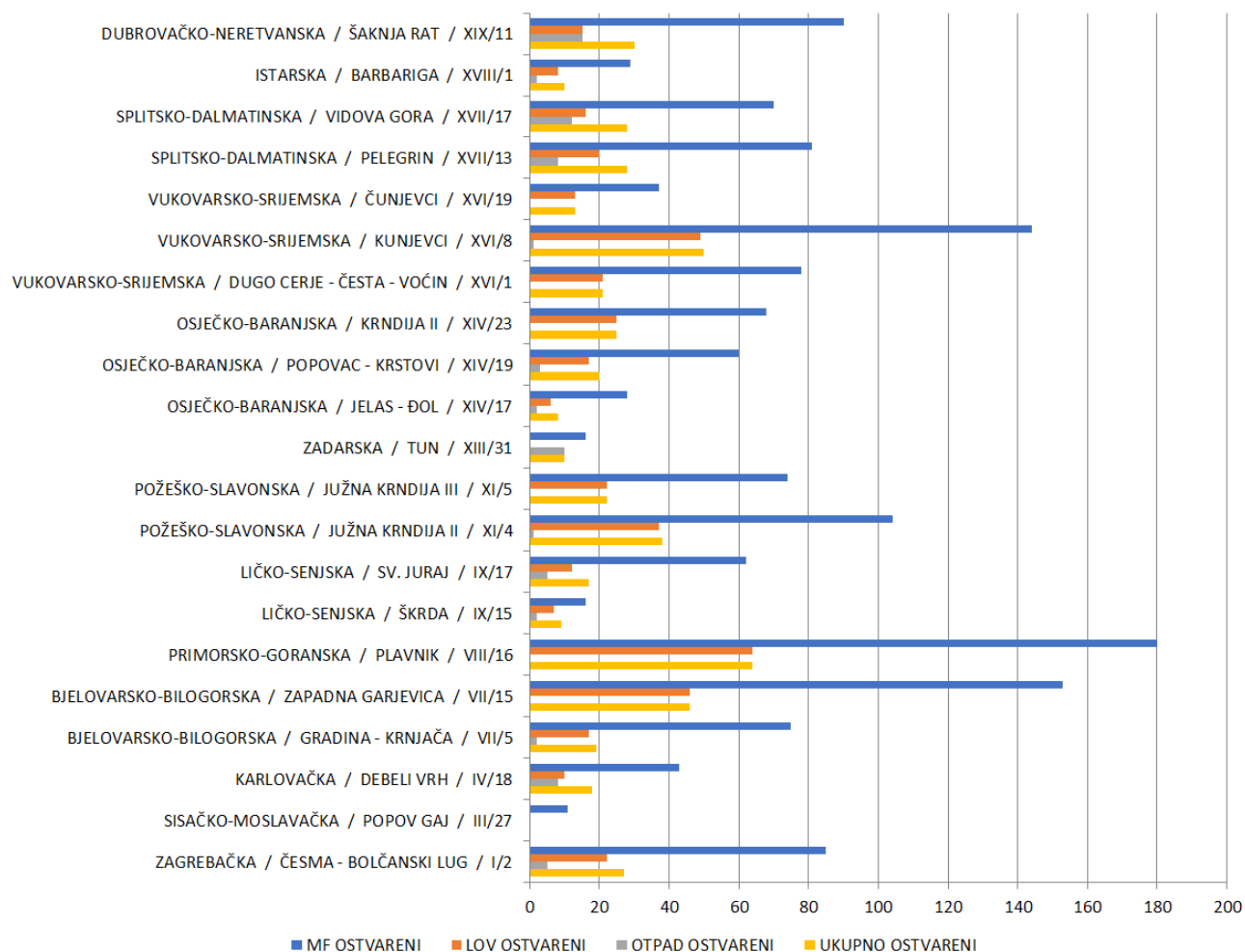


Grafički prikaz br. 6 Odstrjel jelena lopatara - LGO7a 2018. / 2019.

Iz grafičkog prikaza br. 6 vidljivo je proljetno ostvareno brojno stanje sa svega 779 jedinki jelena lopatara. Najveći broj zabilježenih je u Primorsko – goranskoj županiji svega 440 jedinki, dok je Brodsko – posavska županija s najmanjim brojem od 2 jedinke. Prikazan je lov ostvareni s ukupnim brojem od 800 grla. U navedenoj lovnoj godini najveći broj odstrjeljenih ima Primorsko – goranska županija s ukupnim brojem od 673 grla. Dok Krapinsko – zagorska nema nijedno odstrjeljeno grlo u toj godini. Ukupno ostvareni broj iskazan je istim brojkama kao i lov ostvareni.

Tablica br. 7 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2019. / 2020.

| LOVIŠTE                    | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|----------------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| ČESMA - BOLČANSKI LUG      | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA             | 85           | 22            | 5               | 27               |
| POPOV GAJ                  | III/27       | 11747    | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 11           | 0             | 0               | 0                |
| DEBELI VRH                 | IV/18        | 8050     | KARLOVAČKA             | 43           | 10            | 8               | 18               |
| GRADINA - KRNIJAČA         | VII/5        | 4879     | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 75           | 17            | 2               | 19               |
| ZAPADNA GARJEVICA          | VII/15       | 25799    | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 153          | 46            | 0               | 46               |
| PLAVNIK                    | VIII/16      | 864      | PRIMORSKO-GORANSKA     | 180          | 64            | 0               | 64               |
| ŠKRDA                      | IX/15        | 207      | LIČKO-SENJSKA          | 16           | 7             | 2               | 9                |
| SV. JURAJ                  | IX/17        | 7940     | LIČKO-SENJSKA          | 62           | 12            | 5               | 17               |
| JUŽNA KRNDIJA II           | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 104          | 37            | 1               | 38               |
| JUŽNA KRNDIJA III          | XI/5         | 2357     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 74           | 22            | 0               | 22               |
| TUN                        | XIII/31      | 233      | ZADARSKA               | 16           | 0             | 10              | 10               |
| JELAS - ĐOL                | XIV/17       | 3443     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 28           | 6             | 2               | 8                |
| POPOVAC - KRSTOVI          | XIV/19       | 3987     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 60           | 17            | 3               | 20               |
| KRNDIJA II                 | XIV/23       | 6832     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 68           | 25            | 0               | 25               |
| DUGO CERJE - ČESTA - VOĆIN | XVI/1        | 850      | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 78           | 21            | 0               | 21               |
| KUNJEVCI                   | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 144          | 49            | 1               | 50               |
| ČUNJEVCI                   | XVI/19       | 1122     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 37           | 13            | 0               | 13               |
| PELEGRIN                   | XVII/13      | 589      | SPLITSKO-DALMATINSKA   | 81           | 20            | 8               | 28               |
| VIDOVA GORA                | XVII/17      | 2925     | SPLITSKO-DALMATINSKA   | 70           | 16            | 12              | 28               |
| BARBARIGA                  | XVIII/1      | 160      | ISTARSKA               | 29           | 8             | 2               | 10               |
| ŠAKNJA RAT                 | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 90           | 15            | 15              | 30               |



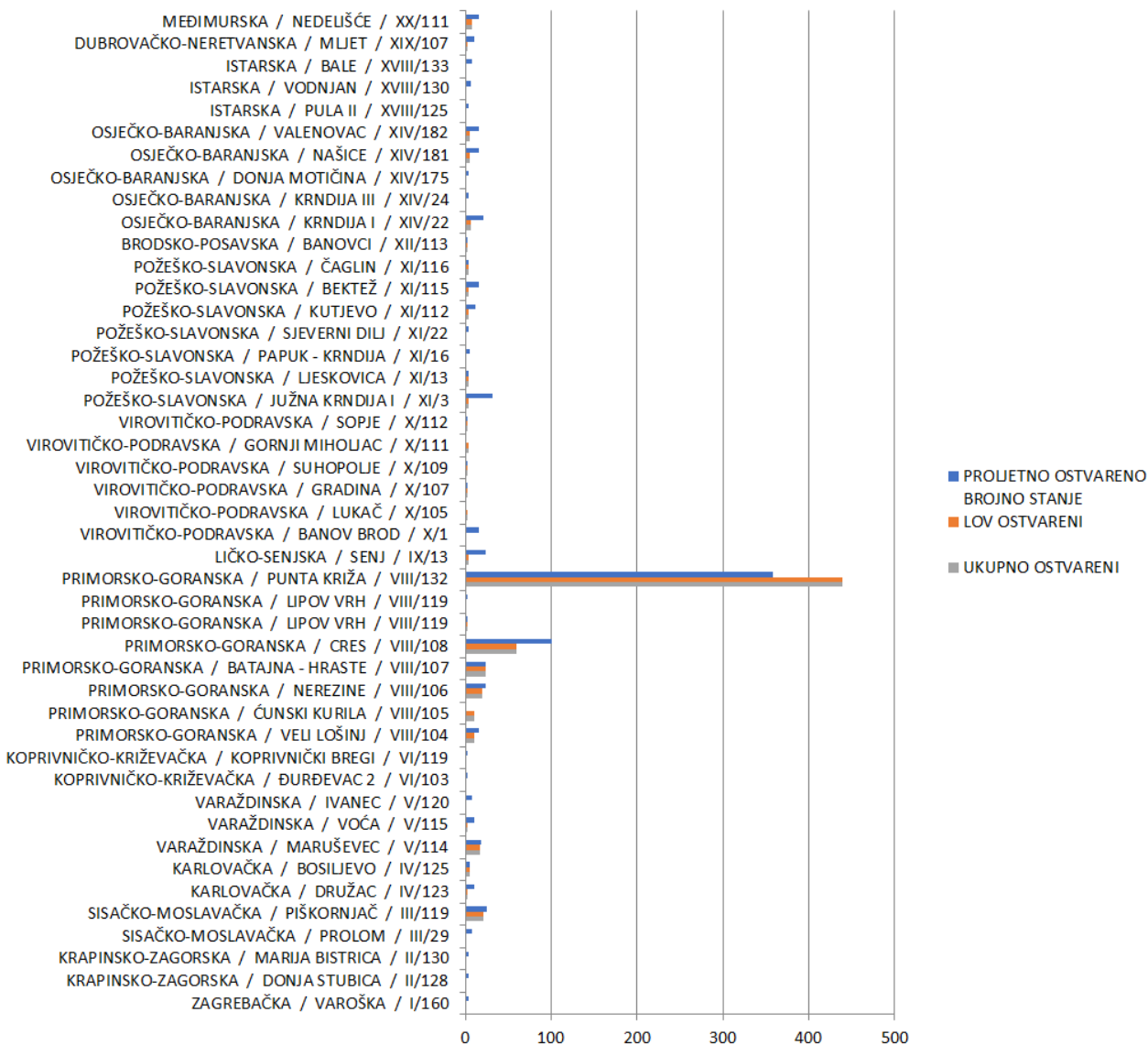
Grafički prikaz br. 7 Prisutni jelena lopatari - LGO3 2019. / 2020.



Grafičkim prikazom br. 7 za narednu lovnu godinu prikazan je matični fond ostvareni sa svega 1504 jedinke jelena lopatara. Vukovarsko – srijemska županija zabilježena je s najvećim brojem jelena lopatara, s ukupnim brojem od 259 jedinki. Najmanji broj lopatara zabilježen je u Sisačko – moslavačkoj županiji svega 11 jedinki. Lov ostvareni odnosno odstrijeljena grla u 2019. / 2020. zabilježena su u ukupnom broju sa 427 grla odstrijeljenih lopatara. Najviše odstrijeljenih zabilježeno je u Vukovarsko – srijemskoj, dok Sisačko – moslavačka i Zadarska nemaju zabilježeno nijedno odstrijeljeno grlo. Otpad ostvareni broji ukupno 79 jedinki. Splitsko – dalmatinska ima zabilježenih 20 jedinki, što je ujedno i najveći broj uginulih ili pronađenih njihovih dijelova. Najmanje otpada odnosno nijedan zabilježen slučaj otpada nemaju Sisačko – moslavačka i Primorsko – goranska. Iz grafikona je vidljiv ukupno ostvareni broj lopatara sa 503 jedinke. Od ukupnog broja Vukovarsko – srijemska ima najveći broj jelena lopatara, svega 84 jedinke, dok Sisačko – moslavačka ne broji nijednu jedinku lopatara.

Tablica br. 8 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara - LGO7a 2019. / 2020.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| VAROŠKA           | I/160        | 3568     | ZAGREBAČKA             | 4                                 | 0             | 0                |
| DONJA STUBICA     | II/128       | 4485     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 4                                 | 0             | 0                |
| MARIJA BISTRICA   | II/130       | 5603     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 4                                 | 0             | 0                |
| PROLOM            | III/29       | 7709     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 8                                 | 0             | 0                |
| PIŠKORNJAČ        | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 25                                | 21            | 21               |
| DRUŽAC            | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA             | 10                                | 2             | 2                |
| BOSILJEVO         | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA             | 5                                 | 5             | 5                |
| MARUŠEVEC         | V/114        | 3533     | VARAŽDINSKA            | 18                                | 17            | 17               |
| VOCA              | V/115        | 3679     | VARAŽDINSKA            | 10                                | 2             | 2                |
| IVANEC            | V/120        | 5315     | VARAŽDINSKA            | 8                                 | 0             | 0                |
| ĐURĐEVAC 2        | VI/103       | 3030     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 2                                 | 0             | 0                |
| KOPRIVNIČKI BREGI | VI/119       | 3712     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 3                                 | 1             | 1                |
| VELI LOŠINJ       | VIII/104     | 2283     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 15                                | 10            | 10               |
| ČUNSKI KURILA     | VIII/105     | 2215     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 0                                 | 10            | 10               |
| NEREZINE          | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 24                                | 19            | 19               |
| BATAJNA - HRASTE  | VIII/107     | 7575     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 23                                | 23            | 23               |
| CRES              | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA     | 100                               | 60            | 60               |
| LIPOV VRH         | VIII/119     | 5860     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 3                                 | 3             | 3                |
| LIPOV VRH         | VIII/119     | 5860     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 3                                 | 0             | 0                |
| PUNTA KRIŽA       | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 358                               | 439           | 439              |
| SENJ              | IX/13        | 10286    | LIČKO-SENSKA           | 24                                | 4             | 4                |
| BANOV BROD        | X/1          | 5710     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 16                                | 0             | 0                |
| LUKAČ             | X/105        | 8369     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 2             | 2                |
| GRADINA           | X/107        | 4113     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 3                                 | 2             | 2                |
| SUHOPOLJE         | X/109        | 15196    | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 3             | 3                |
| GORNJI MIHOLJAC   | X/111        | 3993     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 4             | 4                |
| SOPIJE            | X/112        | 5594     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 2             | 2                |
| JUŽNA KRNDIJA I   | XI/3         | 2265     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 32                                | 4             | 4                |
| IJESKOVICA        | XI/13        | 2126     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 4             | 4                |
| PAPUK - KRNDIJA   | XI/16        | 1840     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 5                                 | 0             | 0                |
| SJEVERNI DILJ     | XI/22        | 5677     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| KUTEVO            | XI/112       | 2434     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 12                                | 4             | 4                |
| BEKTEŽ            | XI/115       | 2472     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 16                                | 4             | 4                |
| ČAGLIN            | XI/116       | 4496     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 4             | 4                |
| BANOVCI           | XII/113      | 6514     | BRODSKO-POSAVSKA       | 2                                 | 2             | 2                |
| KRNDIJA I         | XIV/22       | 4714     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 21                                | 6             | 6                |
| KRNDIJA III       | XIV/24       | 6231     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| DONJA MOTIČINA    | XIV/175      | 1456     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 4                                 | 0             | 0                |
| NAŠICE            | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 15                                | 5             | 5                |
| VALENOVAC         | XIV/182      | 2496     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 16                                | 5             | 5                |
| PULA II           | XVIII/125    | 8687     | ISTARSKA               | 4                                 | 0             | 0                |
| VOĐNJAN           | XVIII/130    | 11645    | ISTARSKA               | 6                                 | 0             | 0                |
| BALE              | XVIII/133    | 7307     | ISTARSKA               | 8                                 | 0             | 0                |
| MLJET             | XIX/107      | 7046     | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 10                                | 3             | 3                |
| NEDELIŠĆE         | XX/111       | 3055     | MEĐIMURSKA             | 16                                | 7             | 7                |

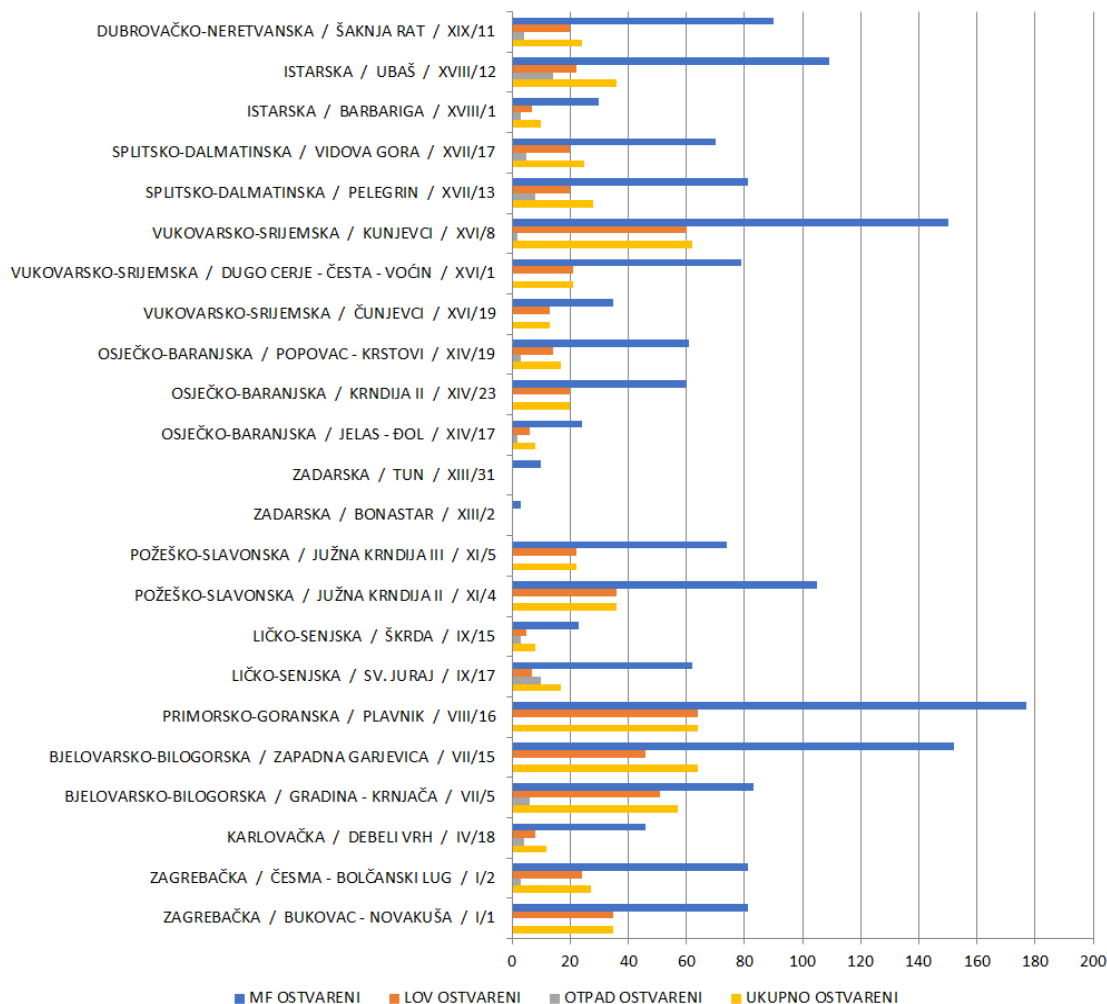


Grafički prikaz br. 8 Odstrijel jelena lopatara - LGO7a 2019. / 2020.

Proljetno ostvareno brojno stanje s ukupnim brojem od 857 jedinki jelena lopatara prikazano je grafičkim prikazom br. 8. Najviše jedinki broji Primorsko – goranska županija svega 526, a najmanje Zagrebačka ukupno 4 jedinke. Također vidljiv je broj ostvarenog lova koji broji sveukupno 677 grla. Najveći broj odstrijeljene divljači zabilježen je na području Primorsko - goranske županije sa svega 564 grla, dok Zagrebačka, Krapinsko – zagorska i Istarska nemaju zabilježen nijedan slučaj odstrijeljenih jelena lopatara. Ukupno ostvareni broj iskazan je istim brojevima kao i lov ostvareni.

Tablica br. 9 Prikaz ukupnog broja prisutnih jelena lopatara - LGO3 2020. / 2021.

| LOVIŠTE                    | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA                | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|----------------------------|--------------|----------|-------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| BUKOVAC - NOVAKUŠA         | I/1          | 7718     | ZAGREBAČKA              | 81           | 35            | 0               | 35               |
| ČESMA - BOLČANSKI LUG      | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA              | 81           | 24            | 3               | 27               |
| DEBELI VRH                 | IV/18        | 8050     | KARLOVAČKA              | 46           | 8             | 4               | 12               |
| GRADINA - KRNIJAČA         | VII/5        | 4879     | BIJELOVARSKO-BILOGORSKA | 83           | 51            | 6               | 57               |
| ZAPADNA GARJEVICA          | VII/15       | 25529    | BIJELOVARSKO-BILOGORSKA | 152          | 46            | 0               | 64               |
| PLAVNIK                    | VIII/16      | 864      | PRIMORSKO-GORANSKA      | 177          | 64            | 0               | 64               |
| SV. JURAJ                  | IX/17        | 7940     | LIČKO-SENJSKA           | 62           | 7             | 10              | 17               |
| ŠKRDA                      | IX/15        | 207      | LIČKO-SENJSKA           | 23           | 5             | 3               | 8                |
| JUŽNA KRNDIJA II           | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA       | 105          | 36            | 0               | 36               |
| JUŽNA KRNDIJA III          | XI/5         | 2357     | POŽEŠKO-SLAVONSKA       | 74           | 22            | 0               | 22               |
| BONASTAR                   | XIII/2       | 373      | ZADARSKA                | 3            | 0             | 0               | 0                |
| TUN                        | XIII/31      | 233      | ZADARSKA                | 10           | 0             | 0               | 0                |
| JELAS - ĐOL                | XIV/17       | 3443     | OSJEČKO-BARANJSKA       | 24           | 6             | 2               | 8                |
| KRNDIJA II                 | XIV/23       | 6832     | OSJEČKO-BARANJSKA       | 60           | 20            | 0               | 20               |
| POPOVAC - KRSTOVI          | XIV/19       | 4153     | OSJEČKO-BARANJSKA       | 61           | 14            | 3               | 17               |
| ČUNJEVCI                   | XVI/19       | 1122     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | 35           | 13            | 0               | 13               |
| DUGO CERJE - ČESTA - VOČIN | XVI/1        | 850      | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | 79           | 21            | 0               | 21               |
| KUNJEVCI                   | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA    | 150          | 60            | 2               | 62               |
| PELEGRIN                   | XVII/13      | 589      | SPLITSKO-DALMATINSKA    | 81           | 20            | 8               | 28               |
| VIDOVA GORA                | XVII/17      | 2925     | SPLITSKO-DALMATINSKA    | 70           | 20            | 5               | 25               |
| BARBARIGA                  | XVIII/1      | 160      | ISTARSKA                | 30           | 7             | 3               | 10               |
| UBAŠ                       | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA                | 109          | 22            | 14              | 36               |
| ŠAKNJA RAT                 | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO-NERETVANSKA  | 90           | 20            | 4               | 24               |

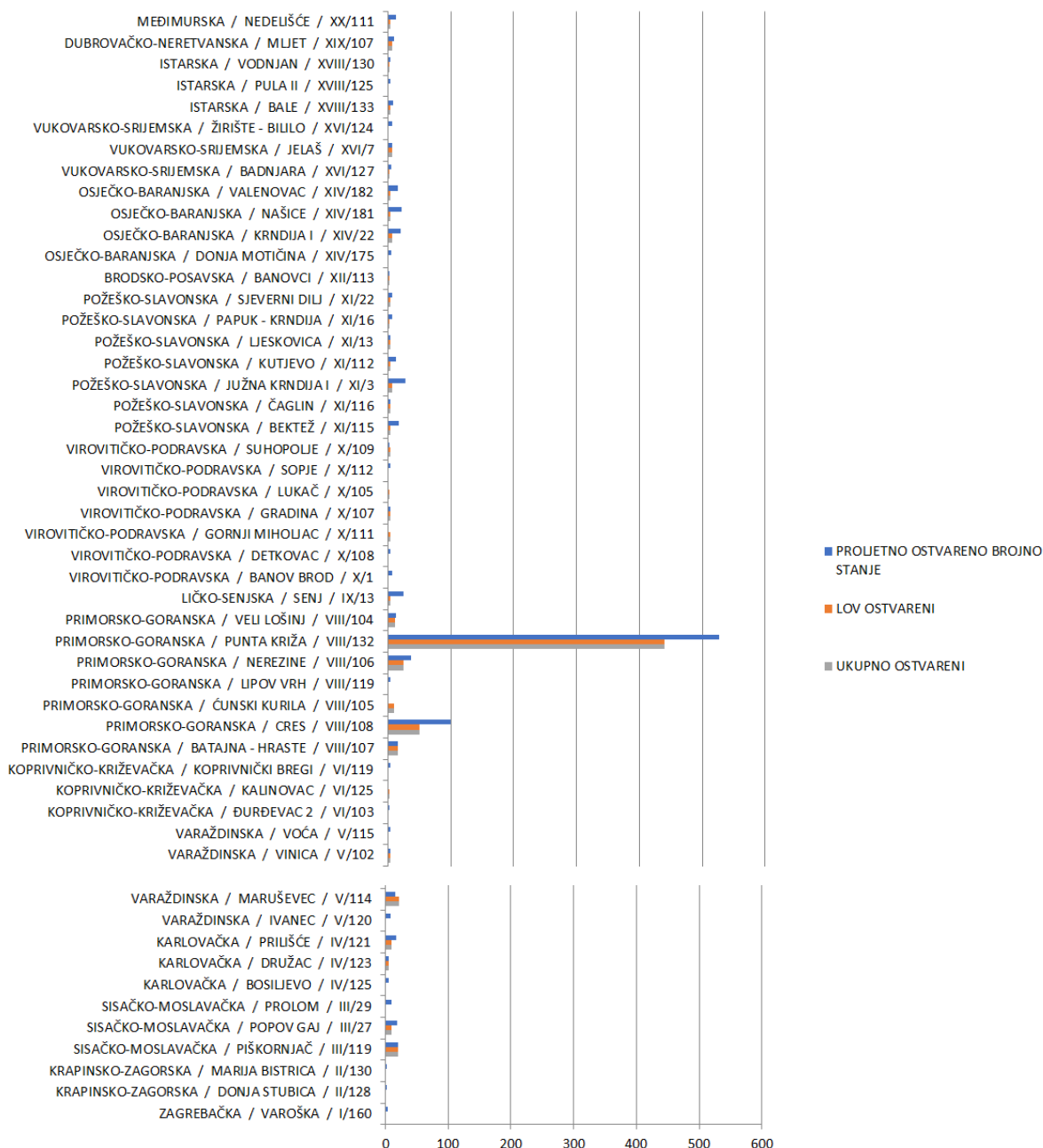


Grafički prikaz br. 9 Prisutni jelena lopatari – LGO3 2020. / 2021.

Grafički prikaz br. 9 prikazuje matični fond ostvareni s ukupnim brojem od 1686 jedinki jelena lopatara. Vukovarsko – srijemska sa 264 jedinke lopatara, ujedno i najvećim brojem, a Zadarska županija ima najmanji broj svega 13 jedinki. Lov ostvareni broji ukupno 521 odstrijeljeno grlo. Najveći broj odstrijeljenih u toj lovnoj godini ima Bjelovarsko – bilogorska s 97, a Zadarska županija nema zabilježeno nijedno grlo. Ukupan broj otpada ostvarenog je 67 jedinki. Od ukupnog broja Istarska županija broji najveći broj otpada ukupno 17 jedinki, dok Primorsko – goranska nema zabilježenog otpada. Grafikonom je prikazan ukupno ostvareni broj sa 588 jedinki. Od čega Bjelovarsko – bilogorska ima zabilježene 103 jedinke, a Zadarska nema zabilježenu nijednu.

Tablica br. 10 Prikaz broja odstrijela jelena lopatara - LGO7a 2020. / 2021.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVAREN | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|-----------------------------------|--------------|------------------|
| VAROŠKA           | I/160        | 3568     | ZAGREBAČKA             | 4                                 | 0            | 0                |
| DONJA STUBICA     | II/128       | 4485     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 2                                 | 0            | 0                |
| MARIJA BISTRICA   | II/130       | 5603     | KRAPINSKO-ZAGORSKA     | 2                                 | 0            | 0                |
| PIŠKORNIJAČ       | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 20                                | 20           | 20               |
| POPOV GAJ         | III/27       | 11747    | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 18                                | 10           | 10               |
| PROLOM            | III/29       | 7709     | SISAČKO-MOSLAVAČKA     | 9                                 | 0            | 0                |
| BOSILJEVO         | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA             | 5                                 | 0            | 0                |
| DRUŽAC            | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA             | 5                                 | 5            | 5                |
| PRILIŠĆE          | IV/121       | 4137     | KARLOVAČKA             | 17                                | 10           | 10               |
| IVANEC            | V/120        | 5315     | VARAŽDINSKA            | 8                                 | 0            | 0                |
| MARUŠEVAC         | V/114        | 3533     | VARAŽDINSKA            | 16                                | 22           | 22               |
| VINICA            | V/102        | 2595     | VARAŽDINSKA            | 4                                 | 4            | 4                |
| VOČA              | V/115        | 3679     | VARAŽDINSKA            | 4                                 | 0            | 0                |
| ĐURĐEVAC 2        | VI/103       | 3030     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 2                                 | 0            | 0                |
| KALINOVAC         | VI/125       | 2328     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 0                                 | 1            | 1                |
| KOPRIVNIČKI BREGI | VI/119       | 3712     | KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA | 3                                 | 0            | 0                |
| BATAJNA - HRASTE  | VIII/107     | 7575     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 15                                | 15           | 15               |
| CRES              | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA     | 100                               | 50           | 50               |
| ČUNSKI KURILA     | VIII/105     | 2215     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 0                                 | 10           | 10               |
| LIPOV VRH         | VIII/119     | 5860     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 3                                 | 0            | 0                |
| NEREZINE          | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 36                                | 24           | 24               |
| PUNTA KRIŽA       | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 527                               | 440          | 440              |
| VELILOŠDŪJ        | VIII/104     | 2283     | PRIMORSKO-GORANSKA     | 13                                | 11           | 11               |
| SENJ              | IX/13        | 10286    | LIČKO-SENSKA           | 24                                | 4            | 4                |
| BANOV BROD        | X/1          | 5710     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 6                                 | 0            | 0                |
| DETKOVAC          | X/108        | 4580     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 3                                 | 0            | 0                |
| GORNI MIHOLIJAČ   | X/111        | 3993     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 3            | 3                |
| GRADINA           | X/107        | 4113     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 3                                 | 4            | 4                |
| LUKAČ             | X/105        | 8369     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 0                                 | 2            | 2                |
| SOPJE             | X/112        | 5594     | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 3                                 | 0            | 0                |
| SUHOPOLJE         | X/109        | 15196    | VIROVITIČKO-PODRAVSKA  | 2                                 | 4            | 4                |
| BEKTEŽ            | XI/115       | 2472     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 17                                | 4            | 4                |
| ČAGLIN            | XI/116       | 4496     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 4            | 4                |
| JUŽNA KRNDIJA I   | XI/3         | 2265     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 28                                | 7            | 7                |
| KUTJEVO           | XI/112       | 2434     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 12                                | 3            | 3                |
| LJESKOVICA        | XI/13        | 2126     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 4                                 | 4            | 4                |
| PAPUK - KRNDIJA   | XI/16        | 1840     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 6                                 | 2            | 2                |
| SJEVERNI DILJ     | XI/22        | 5677     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 6                                 | 4            | 4                |
| BANOVCI           | XII/113      | 6514     | BRODSKO-POSAVSKA       | 2                                 | 2            | 2                |
| DONJA MOTIČINA    | XIV/175      | 1456     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 5                                 | 0            | 0                |
| KRNDIJA I         | XIV/22       | 4714     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 20                                | 6            | 6                |
| NAŠICE            | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 22                                | 4            | 4                |
| VALENOVAC         | XIV/182      | 2496     | OSJEČKO-BARANJSKA      | 16                                | 4            | 4                |
| BADNJARA          | XVI/127      | 3931     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 5                                 | 2            | 2                |
| JELAŠ             | XVI/7        | 1078     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 6                                 | 6            | 6                |
| ŽIRIŠTE - BILLO   | XVI/124      | 5720     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 6                                 | 0            | 0                |
| BALE              | XVIII/133    | 7307     | ISTARSKA               | 8                                 | 4            | 4                |
| PULA II           | XVIII/125    | 8687     | ISTARSKA               | 4                                 | 0            | 0                |
| VODNAN            | XVIII/130    | 11645    | ISTARSKA               | 3                                 | 2            | 2                |
| MLJET             | XIX/107      | 7046     | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 10                                | 7            | 7                |
| NEDELIŠĆE         | XX/111       | 3055     | MEDIJURSKA             | 13                                | 3            | 3                |



Grafički prikaz br. 10 Odstrjel jelena lopatara - LGO7a 2020. / 2021.

Grafički prikaz br. 10 prikazuje proljetno ostvareno brojno stanje s ukupnim brojem od 1051 jedinke lopatara. S najvećim proljetnim ostvarenim brojnim stanjem zabilježena je Primorsko – goranska županija s ukupnim brojem od 649 jedinke lopatara. Najmanji broj sa svega 2 jedinke ima Brodsko – posavska županija. Prikazan je ukupan broj odstrjeljenih grla odnosno lov ostvareni sa ukupno 707 grla. Zagrebačka i Krapinsko – zagorska županija nemaju nijedan zabilježeni slučaj

odstrijela, a najveći broj ima Primorsko – goranska s ukupnim brojem od 550 grla. Ukupno ostvareni broj prikazan je istim brojevima kao i lov ostvareni.

Tablica br. 11 Prikaz brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2016. / 2017.

| LOVIŠTE               | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA                 | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-----------------------|--------------|----------|--------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| ZAPADNA GARJEVICA     | VII/15       | 25529    | BJELOVARSKO - BILOGORSKA | 157          | 46            | 2               | 48               |
| UBAŠ                  | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA                 | 133          | 28            | 11              | 39               |
| ČESMA - BOLČANSKI LUG | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA               | 92           | 28            | 0               | 28               |
| ŠAKNJA RAT            | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO - NERETVANSKA | 90           | 22            | 13              | 35               |
| PELEGRIN              | XVII/13      | 589      | SPLITSKO - DALMATINSKA   | 81           | 20            | 8               | 28               |

Tablica br. 12 Prikaz odstrijela za lovišta s većim brojem lopatara - 2016. / 2017.

| LOVIŠTE     | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA           | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------|--------------|----------|--------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| PUNTA KRIŽA | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA | 520                               | 512           | 512              |
| PIŠKORNJAC  | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA | 35                                | 20            | 20               |
| NEREZINE    | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA | 32                                | 11            | 11               |
| BOSILJEVO   | IV/125       | 5523     | KARLOVAČKA         | 24                                | 0             | 0                |
| DRUŽAC      | IV/123       | 3567     | KARLOVAČKA         | 24                                | 0             | 0                |

Tablica br. 13 Prikaz brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2017. / 2018.

| LOVIŠTE               | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-----------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| ZAPADNA GARJEVICA     | VII/15       | 25529    | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 152          | 46            | 0               | 46               |
| UBAŠ                  | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA               | 129          | 24            | 14              | 38               |
| KUNJEVCI              | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 128          | 43            | 5               | 48               |
| JUŽNA KRNDIJA II      | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 104          | 20            | 12              | 32               |
| ČESMA - BOLČANSKI LUG | I/2          | 5268     | ZAGREBAČKA             | 94           | 25            | 1               | 26               |

Tablica br. 14 Prikaz odstrijela za lovišta s većim brojem lopatara - 2017. / 2018.

| LOVIŠTE     | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA           | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------|--------------|----------|--------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| PUNTA KRIŽA | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA | 526                               | 444           | 444              |
| CRES        | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA | 70                                | 0             | 0                |
| BELEJ-OSOR  | VIII/131     | 5115     | PRIMORSKO-GORANSKA | 51                                | 0             | 0                |
| NEREZINE    | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA | 36                                | 14            | 14               |
| PIŠKORNJAC  | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA | 35                                | 30            | 30               |

Tablica br. 15 Prikaz brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2018. / 2019.

| NAZIV LOVIŠTA     | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| KUNJEVCI          | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 125          | 0             | 0               | 0                |
| JUŽNA KRNDIJA II  | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 104          | 18            | 15              | 33               |
| ŠAKNJA RAT        | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 90           | 0             | 0               | 0                |
| PELEGRIN          | XVII/13      | 589      | SPLITSKO-DALMATINSKA   | 81           | 20            | 8               | 28               |
| JUŽNA KRNDIJA III | XI/5         | 2357     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 74           | 0             | 0               | 0                |

Tablica br. 16 Prikaz odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2018. / 2019.

| LOVIŠTE     | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA           | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------|--------------|----------|--------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| PUNTA KRIŽA | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA | 346                               | 527           | 527              |
| CRES        | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA | 70                                | 90            | 90               |
| NAŠICE      | XIV/181      | 1390     | OSJEČKO-BARANSKA   | 55                                | 3             | 3                |
| PIŠKORNIJAC | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA | 25                                | 25            | 25               |
| NEREZINE    | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA | 24                                | 43            | 43               |

Tablica br. 17 Prikaz brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2019. / 2020.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| PLAVNIK           | VIII/16      | 864      | PRIMORSKO-GORANSKA     | 180          | 64            | 0               | 64               |
| ZAPADNA GARJEVICA | VII/15       | 25799    | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 153          | 46            | 0               | 46               |
| KUNJEVCI          | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 144          | 49            | 1               | 50               |
| JUŽNA KRNDIJA II  | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 104          | 37            | 1               | 38               |
| ŠAKNJA RAT        | XIX/11       | 430      | DUBROVAČKO-NERETVANSKA | 90           | 15            | 15              | 30               |

Tablica br. 18 Prikaz odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2019. / 2020.

| LOVIŠTE         | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA           | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-----------------|--------------|----------|--------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| PUNTA KRIŽA     | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA | 358                               | 439           | 439              |
| CRES            | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA | 100                               | 60            | 60               |
| JUŽNA KRNDIJA I | XI/3         | 2265     | POŽEŠKO-SLAVONSKA  | 32                                | 4             | 4                |
| PIŠKORNIJAC     | III/119      | 8325     | SISAČKO-MOSLAVAČKA | 25                                | 21            | 21               |
| NEREZINE        | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA | 24                                | 19            | 19               |

Tablica br. 19 Prikaz brojnosti za lovišta s većim brojem lopatara - 2020. / 2021.

| LOVIŠTE           | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA               | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-------------------|--------------|----------|------------------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| PLAVNIK           | VIII/16      | 864      | PRIMORSKO-GORANSKA     | 177          | 64            | 0               | 64               |
| ZAPADNA GARJEVICA | VII/15       | 25529    | BJELOVARSKO-BILOGORSKA | 152          | 46            | 0               | 64               |
| KUNJEVCI          | XVI/8        | 1304     | VUKOVARSKO-SRIJEMSKA   | 150          | 60            | 2               | 62               |
| UBAŠ              | XVIII/12     | 344      | ISTARSKA               | 109          | 22            | 14              | 36               |
| JUŽNA KRNDIJA II  | XI/4         | 1184     | POŽEŠKO-SLAVONSKA      | 105          | 36            | 0               | 36               |

Tablica br. 20 Prikaz odstrjela za lovišta s većim brojem lopatara - 2020. / 2021.

| LOVIŠTE         | BROJ LOVIŠTA | POVRŠINA | ŽUPANIJA           | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|-----------------|--------------|----------|--------------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| PUNTA KRIŽA     | VIII/132     | 6587     | PRIMORSKO-GORANSKA | 527                               | 440           | 440              |
| CRES            | VIII/108     | 16077    | PRIMORSKO-GORANSKA | 100                               | 50            | 50               |
| NEREZINE        | VIII/106     | 3060     | PRIMORSKO-GORANSKA | 36                                | 24            | 24               |
| JUŽNA KRNDIJA I | XI/3         | 2265     | POŽEŠKO-SLAVONSKA  | 28                                | 7             | 7                |
| SENJ            | IX/13        | 10286    | LIČKO-SENSKA       | 24                                | 4             | 4                |

Tablice br.11 – br.20 prikazuju trend brojnosti i odstrijela u lovištima kroz godine, odnosno prikazana su sva lovišta s najvećim brojem jelena lopatara na početku lovne godine te lovišta s najvećim brojem odstrijeljenih lopatara. Također prikazana je brojka ostvarenog otpada, odnosno broj one divljači koja je uginula ili su njeni dijelovi pronađeni u lovištu. Na kraju tablica vidljiv je ukupan broj ostvarene divljači.

Tablica br. 21 Trend brojnosti jelena lopatara (matični broj) u RH kroz godišta

| GODIŠTE       | MF OSTVARENI | LOV OSTVARENI | OTPAD OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|---------------|--------------|---------------|-----------------|------------------|
| 2016. / 2017. | 1291         | 345           | 62              | 407              |
| 2017. / 2018. | 1551         | 445           | 75              | 510              |
| 2018. / 2019. | 962          | 171           | 42              | 213              |
| 2019. / 2020. | 1504         | 427           | 76              | 503              |
| 2020. / 2021. | 1686         | 521           | 67              | 606              |

Tablica br. 21 prikazuje nam ukupan broj jelena lopatara kroz godine na području Republike Hrvatske. Vidljiv je MF ostvareni odnosno broj divljači na početku lovne godine, koji sa 1686 jedinki jelena lopatara broji najveći broj u lovnoj godini 2020./2021. Najmanji broj zabilježene divljači ima u lovnoj godini 2018./2019. sa svega 962 jedinke. Lov ostvareni sa brojkom od 521 broji najviše odstrijeljenih u lovnoj godini 2020./2021., a u lovnoj godini 2018./2019. najmanje sa svega 171 grlom jelena lopatara. Najveći broj ostvarenog otpada broji lovna godina 2019./2020. sa svega 76 jedinki, dok najmanji broj zabilježenog otpada ima lovna godina 2018./2019. sa 42 jedinke. Od ukupno prisutnih, lovna godina 2020.-2021. ima 606 jedinke, ujedno s najvećim brojem, a najmanje broji lovna godina 2018./2019. svega 213 jedinki.

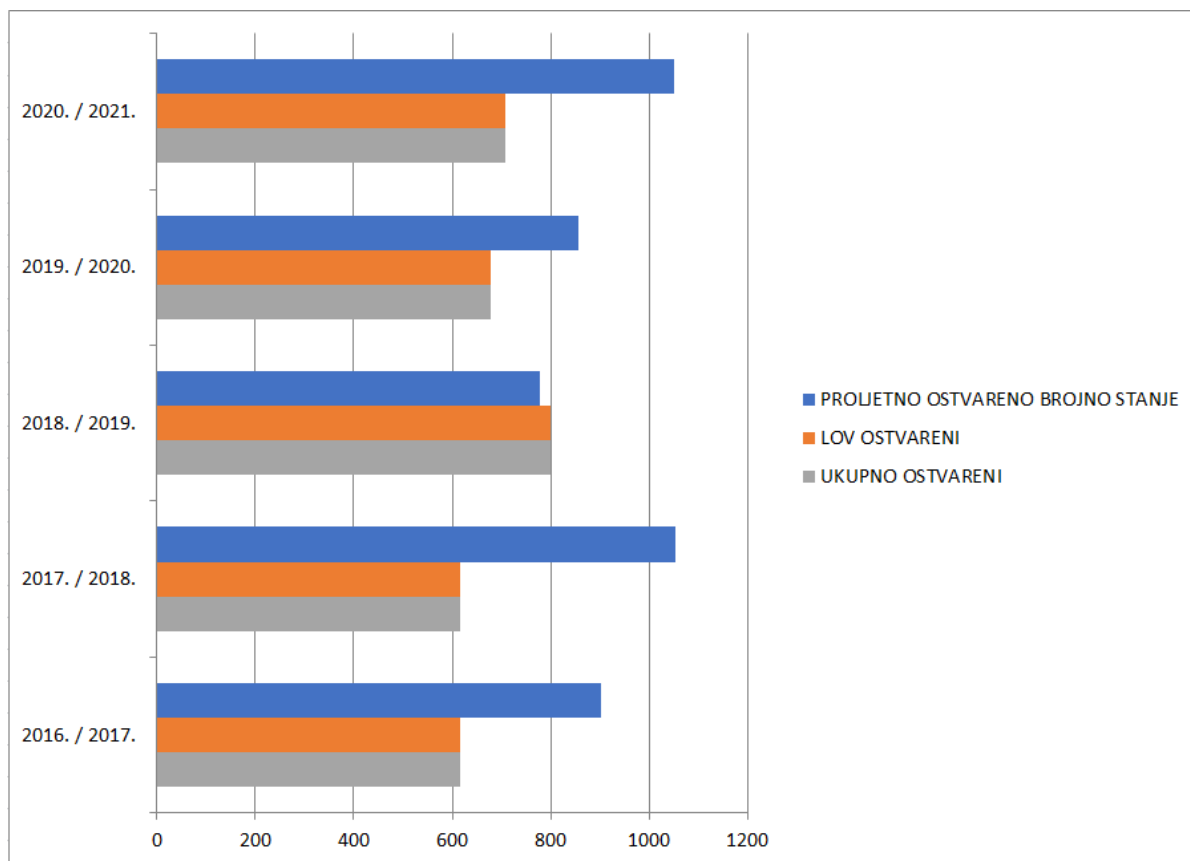
Tablica br. 22 Trend odstrjela jelena lopatara u RH kroz godišta

| GODIŠTE       | PROLJETNO OSTVARENO BROJNO STANJE | LOV OSTVARENI | UKUPNO OSTVARENI |
|---------------|-----------------------------------|---------------|------------------|
| 2016. / 2017. | 903                               | 615           | 615              |
| 2017. / 2018. | 1054                              | 617           | 617              |
| 2018. / 2019. | 779                               | 800           | 800              |
| 2019. / 2020. | 857                               | 677           | 677              |
| 2020. / 2021. | 1051                              | 707           | 707              |

Tablica br. 22 prikazuje nam ukupan broj proljetnog ostvarenog stanja. Lovna godina 2017./2018. s ukupnim brojem od 1054 jedinke broji najveći broj jelena lopatara, a najmanje zabilježenih ima lovna godina 2018./2019. sa svega 779 jedinke. Lov ostvareni broji najviše odstrijeljenih u lovnoj



godini 2018./2019., ukupno 800 grla jelena lopatara, dok je najmanji broj odstrijeljenih sa brojem od 615 grla, zabilježeno u lovnoj godini 2016./2017. Ukupno ostvareni broj iskazan je istom brojkom kao i lov ostvareni.



Grafički prikaz br. 11 Ukupni broj jelena lopatara (odstrijeljeni) u RH kroz godišta

## 5. ZAKLJUČAK

Primarni cilj ovog rada bio je opisati jelena lopatara (*Dama dama*) sve od njegovog porijekla, načina života, ponašanja, rasprostranjenosti, te brojnosti i ostvarenog odstrjela u Hrvatskoj. Vidljivo je da je jelen lopatar raznoliko rasprostranjen diljem Hrvatske, a najveću gustoću populacije broje Primorsko – goranska, Vukovarsko – srijemska i Bjelovarsko – bilogorska županija.

Na temelju promatranog razdoblja od pet godina vidljivo je da populacija jelena lopatara varira, ali isto tako vidljiva je i tendencija blagog porasta populacije u 2020. / 2021. godini. Navedeno je samo po sebi pozitivno i ohrabrujuće s obzirom na to da je jelen lopatar u Hrvatskoj u odnosu na ostalu krupnu divljač rasprostranjen u relativno malom broju.

Dolazimo do zaključka da samo dobrim i odgovornim gospodarenjem prirodom, uzgojem zdravih jedinki i konstantnom edukacijom možemo očuvati i povećati stabilnost populacije jelena lopatara koji obitava na području širom Hrvatske budući da se radi o prilagodljivoj vrsti koja i trofejno i kvalitetnom mesa može bitno povećati lovnu ponudu u našoj zemlji.

## 6. LITERATURA

1. ANONYMOUS: Fallow Deer, [Fallow Deer - Description, Habitat, Image, Diet, and Interesting Facts \(animals.net\)](#), (24. lipnja 2022.)
2. ANONYMOUS: JELEN LOPATAR, <https://www.lovac.info/lov-divljac-hrvatska/divljac-lov-zivotinja-divljaci/5891-jelen-lopatar.html>, (20. lipnja 2022.)
3. ANONYMOUS: Krupna divljač, Hrvatski lovački savez, <http://www.hls.com.hr/divljac/krupna-divljac>, (20. lipnja 2022.)
4. ANONYMOUS (2018): [https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018\\_11\\_99\\_1913.html](https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_11_99_1913.html), (20. lipnja 2022.)
5. ANONYMOUS (2019): [https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019\\_10\\_94\\_1848.html](https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_10_94_1848.html), (20. lipnja 2022.)
6. BLAŽINA, D (2004.): Jelen lopatar (Dama dama), str. 57. - 60. U: MUSTAPIĆ i sur.: Lovstvo, Hrvatski lovački savez, Zagreb
7. DARABUŠ, S., I. JAKELIĆ (1996.): Osnove lovstva, Hrvatski lovački savez, Zagreb, str 63.
8. JANICKI, Z. (2004.): Ciklus rasta rogovlja, str. 46.- 48. U: MUSTAPIĆ i sur.: Lovstvo, Hrvatski lovački savez, Zagreb
9. JANICKI, Z., A. SLAVICA, D. KONJEVIĆ, K. SEVERIN (2007.): Zoologija divljači, Veterinarski fakultet u Zagrebu, Zagreb
10. KARLOVIĆ, M. (2004.): Bolesti divljači, str. 317. – 329. U: MUSTAPIĆ i sur.: Lovstvo, Hrvatski lovački savez, Zagreb
11. SERTIĆ, D. (2008.): Uzgoj krupne divljači i uređivanje lovišta, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, str. 254.